

TECHNOLOGICKÉ
CENTRUM AV ČR

TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY

Rudolf Fryček
Karel Klusáček
Zdeněk Hejda

Technologické centrum AV ČR

Prosinec 2005

Obsah

Úvod.....	4
Evropské technologické platformy	4
Vliv a přínos technologických platforem.....	5
Průmyslová politika	5
Udržitelný rozvoj	6
Společenské přínosy.....	6
Regionální dopad	6
Etapy činnosti technologických platforem:	6
Etapa 1: Vznik technologické platformy: seskupení „klíčových hráčů“	6
Etapa 2: Aktivity technologické platformy: vytvoření SRA (Strategic Research Agenda) 7	
„Klíčoví hráči“ a ostatní členové platformy	7
Struktura platformy	8
Etapa 3: Implementace SRA	10
Specifický mechanismus podpory v 7. RP – Společné technologické iniciativy (JTI)	10
Finanční zajištění	10
Sloučení technologických platforem a Společné technologické iniciativy (JTI).....	11
Souhrn stavu a aktuální činnosti evropských technologických platforem (ETP).....	12
Národní technologické platformy (NTP)	25
Technologické platformy – Polsko (Polskie Platformy Technologiczne PPT)	26
Technologické platformy – Finsko	28
Technologické platformy v ČR.....	29
Návrh opatření pro podporu vzniku platforem v ČR.....	30
Vznik platformy	31
Fáze 1 – Založení platformy a její financování	31
Fáze 2 – Tvorba strategické výzkumné agendy	32
Fáze 3 – Realizace strategické výzkumné agendy	33
Hospodářská soutěž	33
Příloha č.1	34
Příloha č.2	36
Příloha č.3	40

Autoři souhlasí s využitím dat v této studii obsažených s podmínkou citace zdroje v následujícím tvaru:

Rudolf Fryček, Karel Klusáček a Zdeněk Hejda: *Technologické platformy*, studie Technologického centra AV ČR, Praha, prosinec 2005

Úvod

Cílem této studie, vypracované pro potřeby Rady pro výzkum a vývoj, je zmapovat aktuální činnost a cíle evropských technologických platform a nabídnout doporučení pro iniciaci vzniku národních platform v České republice. Důležitým zdrojem informací jsou publikace vydané Evropskou komisí: „Technology Platforms – From Definition to Implementation of Common Research Agenda“, EUR 21265, (9/2004) a „Status Report – Development of Technology Platforms“, (2/2005). Je nutno poznamenat, že zmíněné zprávy nevyjadřují oficiální stanovisko komise ani z nich nelze odvozovat způsob nebo znění budoucího návrhu komise či jiné budoucí aktivity týkající se technologických platform. Další zdroje dostupných informací jsou uvedeny v textu jako poznámky pod čarou.

Pro ilustraci současných iniciativ v oblasti technologických platform v ČR jsou v závěru této studie přiloženy návrhy na ustavení národní platformy pro udržitelnou chemii (příloha 1) a národní platformy pro potraviny (příloha 2). Příklad formálního textu dohody pro ustavení polské národní chemické platformy je uveden v příloze 3.

Vznik technologických platform představuje důležitý prvek při odstraňování hlavních ekonomických, technologických nebo sociálních problémů, kterým je EU vystavována. Vzhledem k velkému počtu různých oborů a jejich dynamickým proměnám, odlišným charakteristikám mnoha klíčových hráčů, je třeba problematiku vývoje platform kontinuálně sledovat a pravidelně o ní informovat.

Evropská komise podporuje proces vzniku platform a směřuje své aktivity do této oblasti, stejně jako sledování vývoje platform tam, kde je to vhodné pro posílení národních ekonomik a následně pro zvýšení konkurenceschopnosti EU v globálním měřítku. Výzkum a vývoj (VaV) hraje primární roli při zvyšování konkurenceschopnosti, ekonomického růstu a zaměstnanosti. Rozvoj evropského výzkumného prostoru (ERA) pak tvoří hlavní pilíř Lisabonské strategie.

Nedávno zveřejněné údaje agentury Eurostat¹ o výdajích do VaV v EU 25 uvádějí pro léta 2002 a 2003 průměrné hodnoty celkových investic do výzkumu (GERD) ve výši 1,93% a 1,92% HDP. Je evidentní, že průměrný roční přírůstek je zcela nedostatečný k naplnění strategického cíle – GERD ve výši 3% HDP do roku 2010.² Technologické platformy jsou pokládány za jeden z možných nástrojů, který by mohl tento nepříznivý trend zvrátit.

Evropské technologické platformy

Evropské technologické platformy sdružují průmyslové podniky, výzkumné a finanční instituce, národní orgány veřejné správy, asociace uživatelů a spotřebitelů podílející se na výzkumu, vývoji a inovacích ve strategicky významné technologické oblasti. Cílem takového uskupení je vytvořit střednědobou až dlouhodobou vizi budoucího

¹http://epp.eurostat.cec.eu.int/portal/page?_pageid=1996,39140985&_dad=portal&_schema=PORTAL&screen=detailref&language=en&product=STRIND_INNORE&root=STRIND_INNORE/innore/ir021

² COM (2004) 29 final, Spring Report from the Commission to the European Council – „Delivering Lisbon: reforms for the enlarged Union“.

technologického vývoje, která zahrnuje významné otázky týkající se budoucího hospodářského růstu, konkurenceschopnosti a udržitelného rozvoje v Evropě. Jedním z prvních a hlavních kroků při vzniku platformy je vypracování strategického dokumentu o dané výzkumné (technologické) oblasti definující vědecko-výzkumné priority a možný časový harmonogram jejich výzkumu (SRA - Strategic Research Agenda). Součástí dokumentu jsou i postupy, jak mobilizovat zdroje (včetně finančních - národní podpora výzkumu, Strukturální fondy, rámcové programy EU, Evropská investiční banka, EUREKA) pro uskutečnění vize a návazné uplatnění výsledků.

Na provedení SRA je v současné době možno využít veřejnou podporu v podobě nástrojů 6. rámcového programu EU. Očekává se však, že vzhledem ke vzniku značného množství velice ambiciózních a komplexních projektů bude nutno využívat i podporu z dalších veřejných a soukromých zdrojů. Pro tyto a podobné případy bude nutno zahájit rozsáhlý podpůrný program „Společné technologické iniciativy“ (JTI-Joint Technology Initiatives), založené podle článku 171 Smlouvy Evropského společenství³.

Zavedení takového programu pro aplikovaný a průmyslově zaměřený výzkum by mělo přispět ke zvýšení evropských, národních a soukromých investic do výzkumu a vývoje a mělo by také zabránit nežádoucí fragmentaci úsilí a zdrojů.

Potenciál technologických platform pro řešení hlavních ekonomických, technologických a sociálních problémů a stimulaci efektivity a účelnosti VaV, zvláště pak v soukromém sektoru, byl zdůrazněn v akčním plánu komise⁴ v návaznosti na zasedání Evropské rady v Barceloně v roce 2002. Evropské technologické platformy jsou chápány zejména jako prostředky k podpoře efektivní spolupráce veřejného a soukromého sektoru (Public-private partnership - PPP).“

Podobný názor byl již dříve zveřejněn v dokumentu „Evropská iniciativa pro růst“⁵, kde byla zdůrazněna potřeba vstupu veřejných a hlavně soukromých investic do nastupujících technologií s cílem stimulovat hospodářský růst a zaměstnanost. Důsledkem této iniciativy byla podpora vzniku tzv. „Quick-start“ projektů pro investice do znalostí a infrastruktury v oblastech nanoelektroniky, mobilní komunikace a vodíkového hospodářství.

Vliv a přínos technologických platform

Účinná komunikace mezi zástupci rozhodovací sféry a technologickou platformou přispěje k odstranění bariér v podobě nařízení, norem a standardů, ekonomických opatření, bezpečnosti a rozvoje lidských zdrojů. Tímto způsobem ovlivní vznik technologických platform řadu dějů v ekonomické i sociální oblasti na evropské i národní a regionální úrovni.

Průmyslová politika

Technologické platformy budou poskytovat impulsy pro nové technologie, ale i pro tradiční sektory v Evropě. Účast soukromého sektoru v technologických platformách zajistí činnost v souladu s potřebami trhu v daném odvětví. Účast malých a středních podniků

³ COM (2004) 353 final, Communication from the Commission – „Science and technology, the key to Europe's future – Guidelines for future European Union policy to support research“.

⁴ COM (2003) 226 final, „Investing in Research: an Action Plan for Europe“.

⁵ COM (2003) 690 final, „A European Initiative for Growth Investing in Networks and Knowledge for Growth and jobs Final Report to the European Council“.

(MSP) bude aktivně podporována, protože jsou důležitými partnery průmyslu a často se podílejí na vývoji nastupujících technologií a na významných inovacích.

Udržitelný rozvoj

Technologické platformy mohou přispět k posílení zásad EU v oblasti udržitelného rozvoje včetně vývoje technologií pro životní prostředí. Tuto funkci platformy oceňuje „Environmental Technology Action Plan (ETAP)“.⁶

Společenské přínosy

Během rozvoje technologické platformy by mělo dojít k identifikaci problematických ekonomických i sociálních témat a k jejich odstraňování. Vztahy mezi politiky a občanskou společností by měl být v souladu s doporučeními vydanými Evropskou komisí.⁷

Regionální dopad

Regionální vliv platformy má zvláštní význam. Účastníci platformy budou obvykle rozptýleni v mnoha evropských regionech. Socioekonomické změny, které přináší nové technologie, mohou působit v regionech disproportně. Technologické platformy mohou pozitivně působit na odstraňování tohoto vlivu pomocí tvorby infrastrukturních sítí a využívat regionálních prvků pro získání specifických znalostí pro vstup na lokální trhy s novými technologiemi.

Etapy činnosti technologických platform:

Etapa 1: Vznik technologické platformy: seskupení „klíčových hráčů“

Při seskupování důležitých hráčů musí hrát iniciační roli průmysl a Komise může z počátku pomoci například prostřednictvím nástrojů 6. rámcového programu EU. Lze využít podpory pro CA – koordinační akce a SSA – specifické podpůrné akce, nebo využít finanční podpory již běžících IP – integrovaných projektů nebo NoE – sítí excelence.

Evropská komise může rovněž před ustanovením platformy oslovit důležité klíčové hráče a iniciovat (například podporou pořádání konference) vznik tzv. „dokumentu vize“ (Vision Document) zaměřeného na budoucnost výzkumu v Evropě v daném odvětví. Dokument se typicky vypracovává pro časový horizont 10-20 let.

Po dosažení shody o obsahu dokumentu mezi všemi účastníky organizační struktury platformy, dochází k oficiálnímu zahájení činnosti platformy.

Počáteční stadium vzniku platformy může být velmi významné a často rozhoduje o jejím úspěchu nebo zániku. Komise vystupuje jako prostředník (facilitátor) při konzultačních jednáních potřebných pro zapojení významných společností. Běžně je pro každou platformu sestaven projektový tým s účastí zástupce Komise (DG Research, DG

⁶ COM (2004) 38 final, „Stimulating Technologies for Sustainable Development An Environmental Technologies Action Plan for the European Union“.

⁷ COM (2004) 713 final, „Collection and use of expertise by the Commission: principles and guidelines“, COM (2002) 704 final, „Towards a reinforced culture of consultation and dialogue – General principles and minimum standards for consultation of interested parties by the Commission“.

Information Society, DG Transport, DG Enterprise). Komise rovněž zajišťuje reprezentaci na vysoké úrovni v různých orgánech platformy.

Komise platformy podporuje a monitoruje, ale není nijak spojena s prezentovanými výhledy, výsledky nebo doporučeními. Ustavení technologické platformy není rovněž v žádném případě zárukou pro začlenění dané technologické oblasti mezi priority Rámcových programů EU.

Etapa 2: Aktivita technologické platformy: vytvoření SRA (Strategic Research Agenda)

Po vzniku a zahájení činnosti platformy následují tyto aktivity, které jsou shrnuty v SRA (Strategická výzkumná agenda):

- Identifikace střednědobých až dlouhodobých vědecko-výzkumných priorit včetně opatření pro podporu vzniku sítí a klastrů vědeckých kapacit v Evropě. (vznik SRA je podmíněn důkladným technologickým rozborem (včetně regulačních omezení, duševního vlastnictví atd.) a analýzou ekonomického prostředí pro expanzi na budoucí trhy);
- Vyhledání mechanismů mobilizace veřejných a soukromých investic jako jsou rámcové programy EU, národní podpory VaV, programy Strukturálních fondů, soukromé investice, Evropská investiční banka (EIB) a mezivládní iniciativa EUREKA;
- Identifikace problémů a akcí související s možností školení a vzdělávání a udržení nebo zvyšování kapacit vysoce kvalifikovaných pracovních sil;
- Ustavení procesu komunikace s veřejností s cílem zvyšovat povědomí o technologickém vývoji v Evropě.

„Klíčoví hráči“ a ostatní členové platformy

Významné průmyslové podniky z oboru budou jednak iniciátory vzniku platformy a rovněž budou hrát vedoucí úlohu po celou dobu její existence. Aby byla platforma efektivní a vyvážená, je nutno do platformy začlenit i další organizace a instituce a zachovat otevřenost a transparentnost celého procesu.

V každé platformě jsou typicky zastoupeny:

Průmyslové podniky – velké, střední i malé které pokrývají celou produkci a související dodavatelské řetězce.

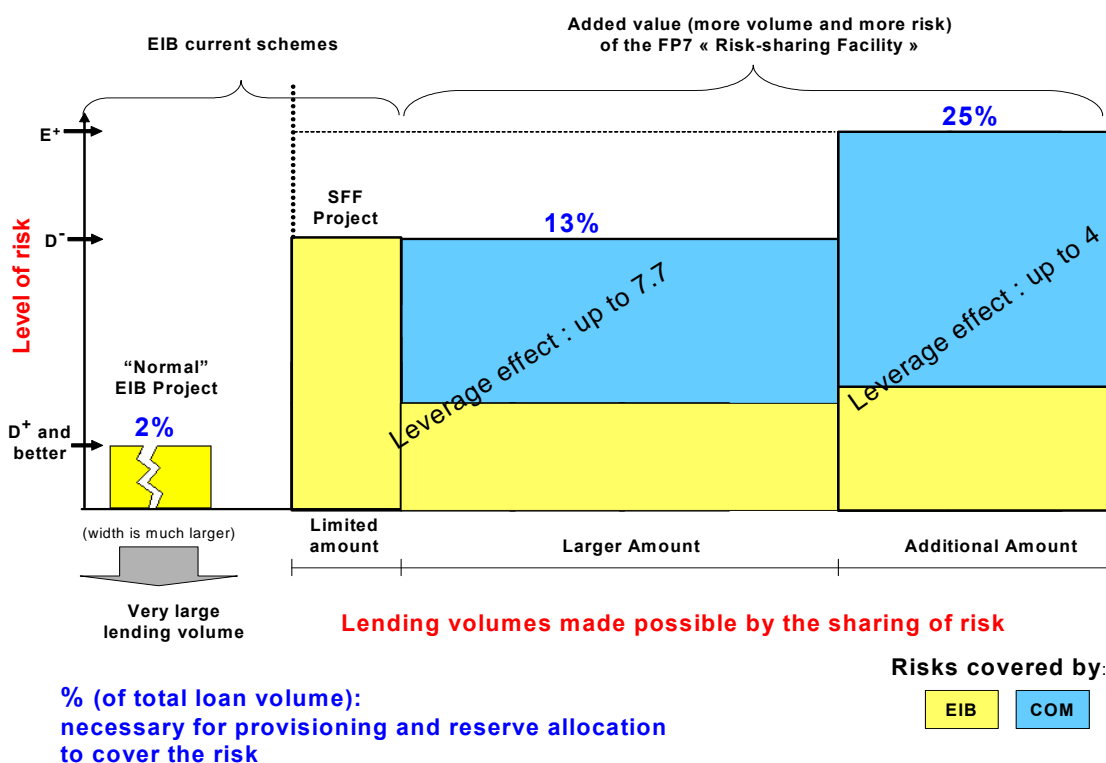
Veřejné orgány – ministerstva, grantové agentury, podporovatelé a uživatelé technologií. Některé platformy vytvořily tzv. **Member States Mirror Groups** s cílem koordinace rozvoje platformy a souvisejících aktivit na národní úrovni. Účastníci Mirror Group jsou zástupci jednotlivých států, většinou zástupce příslušného ministerstva.

Výzkumné instituce a university – zvláště ty, které podporují spolupráci s průmyslem.

Instituce podpůrné inovační infrastruktury – centra transferu technologií, podnikatelské inkubátory.

Finanční instituce – soukromé banky, Evropská investiční banka (EIB), Evropská banka obnovy a rozvoje (EBRD), rizikový kapitál.

Předpokládá se využití např. nového nástroje RSFF (Risk Sharing Finance Facility), který je v návrhu 7.RP. Ten umožní ve spolupráci s EIB větší množství půjček pro velké výzkumné projekty se zvětšeným rizikem (kolektivní výzkum, výzkumné infrastruktury, JTI) (obr.č.1)

Obr. č. 1: Sdílení rizika finančních zdrojů Evropské komise a EIB⁸

Občanské společnosti, uživatelé, spotřebitelé – zapojují se do oboustranné komunikace výzkumných sdružení se společnostmi a tak spoluvytvářejí budoucnost produktů. V některých případech se mohou účastnit i obchodní organizace.

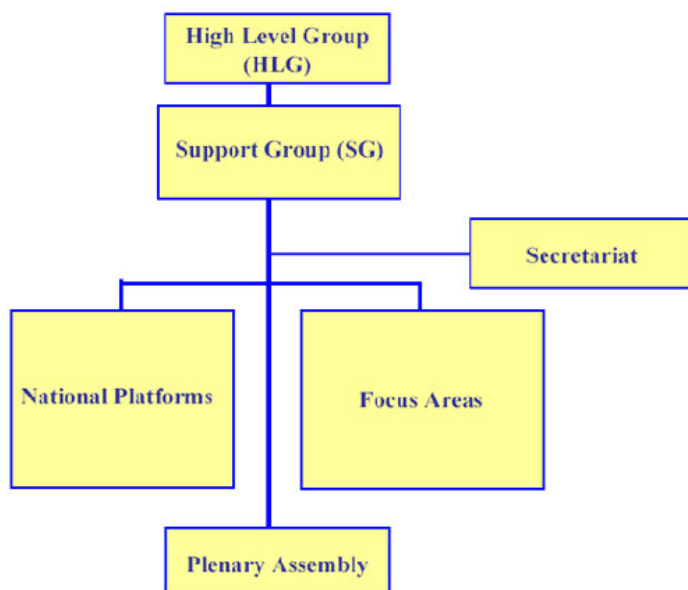
Struktura platformy

Podpůrné části (Support Group a sekretariát) platformy musí vykazovat značnou flexibilitu a udržovat rovnováhu mezi zájmy všech účastníků a zároveň se vyvarovat nadbytečné byrokracie. Sekretariát by měl nalézt způsob, jak využít současných informačních sítí a případně vybudovat sítě nové.

Podle toho jak platformy postupně vznikají, doporučila Evropská komise založení tzv. Mirror Group, kterou tvoří zástupci členských zemí. Jinde jsou tito zástupci nahrazeni

⁸ prezentace Guy Clause, "Risk Sharing Finance Facility workshop" Vídeň 23.9.2005

představiteli národních platform, kteří koordinují rozvoj evropské technologické platformy podle identifikovaných národních zájmů (obr.2).

Obr. č.2: Struktura European Construction Technology Platform (ECTP)

Platformy by měly být otevřené pro vstup nových iniciativ a společností tak, jak se platforma přibližuje k implementační fázi, ale i připravené na odchod těch institucí, které neshledají činnost platformy efektivní a prospěšnou.

Technologická platforma by měla poskytovat nejnovější náhled do dané technologické oblasti a do její budoucnosti. Předpokládá se komunikace s Evropskou komisí a s veřejností prostřednictvím webových stránek.

Vytvoření vize v uvažované oblasti ještě neznamená tvorbu technologické platformy, stejně jako neznamená automatickou podporu od Evropské komise.

Naopak se předpokládá projednání vhodnosti sestavení takového uskupení s Evropskou komisí. V tomto smyslu a vzhledem k blížícímu se 7.RP mohou vzniknout další témata navržená členskými zeměmi, Evropskou komisí a/nebo průmyslovými sdruženími.

Hlavní znaky technologických platform:

- Klíčový dokument: Strategické výzkumné oblasti (SRA);
- Aktivita směřovaná na důležité otázky jako evropský růst, konkurenceschopnost a udržitelný rozvoj v závislosti na výzkumu a vývoji ve střednědobém až dlouhodobém horizontu;
- Skutečná přidaná hodnota pro společnost;
- Aktivní účast členských států EU;
- Vysoká intenzita výzkumu směřující k budoucímu komerčnímu využití;
- Široký rozsah a vysoký podíl výzkumu a inovativního úsilí;
- Identifikace středně- a dlouhodobých možností relevantních trhů;
- Evropský přístup k dané technologii, od výzkumu a vývoje k budoucnosti – působení na trh;
- Společná vize „klíčových hráčů“ (průmyslu, veřejných orgánů, výzkumných společností, regulačních úřadů, občanských společností, provozovatelů, zákazníků a uživatelů);
- Mobilizace veřejných a soukromých finančních zdrojů (rámcové programy EU, programy Strukturálních fondů, národní, regionální a soukromé financování výzkumu, EIB, EUREKA);
- Výuka, školení, komunikace a šíření výsledků.

Etapa 3: Implementace SRA

Předpokládá se, že nejvhodnější nástroj pro podporu implementace SRA budou pravděpodobně tzv. inovované nástroje kolektivního výzkumu (integrované projekty a další) nebo nástroje podporující výzkumné infrastruktury. Rovněž může být uvažována podpora z národních výzkumných programů podle Článku 169 Smlouvy o založení Evropského společenství.⁹ V omezených případech však bude nutný nový nástroj, který bude vytvořen podle Článku 171.¹⁰

Specifický mechanismus podpory v 7. RP – Společné technologické iniciativy (JTI)

Společné technologické iniciativy (JTI – Joint Technology Initiatives) iniciativy budou nástrojem k zavádění rozsáhlých programů aplikovaného a průmyslového výzkumu s následujícími cíli:

- Zlepšení poměru financování Společenství a národních fondů a jejich kombinace a posílení vztahů se soukromým sektorem;
- Konzistence evropského výzkumu v dané technologické oblasti;
- Zrychlení způsobů získávání nových znalostí, inovací a příjmů z výzkumu a technologií a tak zvyšovat průmyslovou konkurenceschopnost a produktivitu;
- Podpora rozvoje a propojování regionálních klastrů;
- Odstranění překážek na budoucích trzích;
- Zlepšení evropského prostředí pro výzkumníky a techniky a podpora finančních i nefinančních investic v oblasti vědy a výzkumu
- Ustavení včasného varovného systému indikujícího potřebné změny v průmyslu a technologické oblasti včetně vlivu na společnost

JTI budou podporovat partnerství mezi soukromými a veřejnými institucemi a mobilizovat evropské, národní a soukromé finanční zdroje. Pro hospodaření s přidělenými financemi každé JTI mohou být založeny právnické subjekty s velkým množstvím partnerů. Tyto právnické subjekty by mohly využít kombinace soukromých a veřejných zdrojů k realizaci společných výzkumných programů.

Kapitál JTI bude tvořen příspěvků od členů (Společenství, klíčové průmyslové podniky, EIB) a jednotlivých členských zemí.

Finanční zajištění

Partneři JTI musí prokázat silné finanční zapojení např. s využitím modelu jedné třetiny investic z veřejných zdrojů a dvou třetin ze zdrojů soukromých. Výrazné finanční zapojení partnerů zvyšuje důvěryhodnost iniciativy.

⁹ Článek 169/ex-čl. 130l Účast Společenství

Při provádění víceletého rámcového programu může Společenství po dohodě s dotyčnými členskými státy stanovit pravidla pro účast na výzkumných a rozvojových programech prováděných několika členskými státy, včetně účasti ve strukturách vytvořených k provádění těchto programů.

¹⁰ Článek 171/ex-čl. 130n Společné podniky

Společenství může zakládat společné podniky nebo jiné struktury potřebné k účinnému provádění komunitárních výzkumných programů, programů technologického rozvoje a demonstrace ukázek.

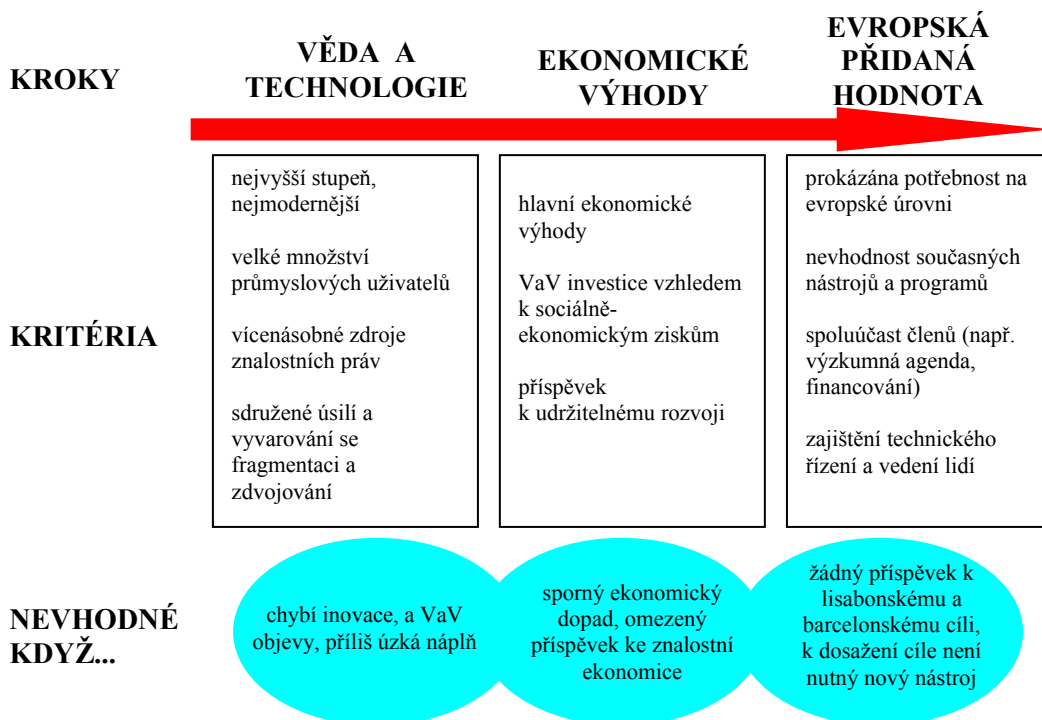
Pro finanční zajištění se předpokládá využití různých zdrojů Společenství (Rámcový program, Strukturální fondy), a dalších evropských zdrojů (EUREKA, COST) nebo národních/regionálních zdrojů. Významné bude rovněž využití půjček nebo jiných finančních nástrojů ze zdrojů jako EIB, EIF (Evropský investiční fond) a komerčních bank. Komise v současné době zkoumá potenciál multiplikačního efektu, který by byl vyvolán zavedením mechanismu záruk při žádání o půjčku na velké výzkumné projekty. Možnost získání půjček bude silně záviset na zvolené organizační struktuře.

Sloučení technologických platform a Společné technologické iniciativy (JTI)

Vývoj technologických platform bude hodnocen Evropskou komisí včetně posouzení jejich současného vlivu a budou vybrány ty SRA, pro které bude nástroj JTI nejvhodnější. Technologické platformy mohou mít i více SRA dokumentů.

Při výběru bude posuzována šance EU na vedoucí postavení v daném odvětví a stupeň rozvoje struktury platformy (vznik nových uskupení) mezi velkými, středními a malými průmyslovými podniky z velkého počtu členských zemí. Zvláštní pozornost by měla být věnována problémům, které vyžadují podporu pro zvýšení kvality výzkumu a úsilí v technologickém rozvoji. Dokud nebudou nastaveny vhodné nástroje pro výběr, výše podpory a možný potenciál trhu, bude rovněž záležet na intervenci evropských a národních veřejných úřadů.

Třístupňový hodnotící proces začal počátkem roku 2005, a jeho finální podoba je znázorněna na obr. č.3. Evropská komise rovněž aktivně hledá zkušenosti s podobným modelem v členských zemích. Hlavní kroky hodnocení jsou: „věda a technologie“, „ekonomické výhody“ a „evropská přidaná hodnota“ viz obr.č. 3.

Obr. č. 3: Výběrová kritéria při hodnocení vhodnosti JTI

Souhrn stavu a aktuální činnosti evropských technologických platforem (ETP)

- 1. Hydrogen and Fuel Cells (H/FC);**
- 2. Nanoelectronics (ENIAC)**
- 3. Nanomedicine**
- 4. Gas Cooled Reactors**
- 5. Plant Genomics and Biotechnology**
- 6. Water Supply and Sanitation**
- 7. Photovoltaics**
- 8. Sustainable Chemistry**
- 9. Innovative and Sustainable Use of Forest Resources**
- 10. European Technology Platform for Global Animal Health**
- 11. Road Transport (ERTRAC)**
- 12. Rail Transport (ERRAC)**
- 13. Waterborne (supported by ACMARE)**
- 14. Mobile and Wireless communications**
- 15. Innovative Medicines for Europe**
- 16. Embedded Systems (ARTEMIS)**
- 17. Advisory Council for Aeronautics Research in Europe (ACARE)**
- 18. European Space Technology Platform (ESTP)**
- 19. Steel**
- 20. Textiles and Clothing (ETP-FTC)**
- 21. Manufacturing Technologies (ManuFuture)**
- 22. The European Construction Technology Platform (ECTP)**
- 23. European Technology platform for Advanced Engineering and materials (EuMaT)**
- 24. The European Technology platform on industrial safety**
- 25. The NEM Initiative – European initiative on networked and electronic media**
- 26. Food for Life**
- 27. Networked European Software and Services Initiative (NESSI)**

1. HYDROGEN AND FUEL CELLS

Na základě pobídky Evropská komise byla založena skupina vysokých představitelů (High-level group - HLG). Ta v lednu 2004 o založila Evropskou technologickou platformu European Hydrogen & Fuel Cell Technology Platform (HFP) sdružující na 200 partnerů. Hlavním motivem platformy v souladu s dalšími evropskými platformami je posílení konkurenceschopnosti evropského průmyslu, podpora principů udržitelného rozvoje, další sociální rozvoj s maximálním využitím možností výzkumu a vývoje. Cílem platformy HFP, kterou řídí poradní výbor složený z představitelů 35 významných evropských institucí (delegáti Evropské komise, průmyslu – DaimlerChrysler, Renault, Rolls-Royce, Shell, Siemens-Westinghouse, akademické sféry, veřejného a finančního sektoru), je připravit strategii pro uplatnění vodíkových technologií a palivových článků na trhu tak, aby se co nejvíce využil technologický a ekologický potenciál těchto technologií.

Zásadní důraz klade platforma na rozvoj aplikací palivových článků v dopravě, na vývoj stacionárních jednotek pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny a na technologie využitelné pro napájení přenosných přístrojů (počítače, mobilní telefony...).

Další rozvoj technologií směřující k jejich komercializaci bude následně vyžadovat zapojení soukromých investorů. Počítá se s realizací velkých demonstračních projektů.

V rámci platformy HFP bylo vytvořeno několik pracovních skupin pokrývajících specifické sektory, které byly vyhodnoceny jako významné z hlediska zmiňovaných technologií (financování a rozvoj podnikání, vzdělávání a školení, výzkum a vývoj, normování a standardizace, certifikace) pro splnění základních politik Evropské unie.

Vize platformy byla zveřejněna na začátku roku 2005 a v současné době je dostupný návrh strategických dokumentů SRA a DS (rozmíst'ovací strategie).

Více informací k platformě lze získat na stránkách <https://www.hfpeurope.org/>.

2. NANOELECTRONICS (ENIAC)

Platforma byla založena v červnu 2003 na schůzce představitelů průmyslu a výzkumných organizací s komisařem Busquinem. Sdružení v současné době zahrnuje průmyslové podniky zaměřené na polovodičový průmysl (Infineon, Philips, STMicroelectronics, AMD, IBM,...), podniky zaměřené na integraci systémů (Bosch, Ericsson, Nokia, Thales) a výzkumné organizace (CEA, CNRS, CSEM, Fraunhofer,...). Připravuje se začlenění veřejných institucí, zástupců členských států EU i jiných států, zastoupeny budou i regionální správy.

Hlavním cílem platformy je zvýšit konkurenceschopnost evropského nanoelektronického průmyslu jako strategického segmentu pro znalostní ekonomiku. Dále pak rozvoj know-how potřebného pro nové technologické postupy v oblastech s vysokou přidanou hodnotou a udržet tak krok s USA a asijskými zeměmi. Mezi cíle platformy patří posouvání limitu CMOS struktury a příprava na nové a budoucí analogické struktury a technologie. Dále pak podpora nanotechnologií a nanověd s důrazem na nanoelektroniku a nanofotoniku.

V červnu 2005 byl zveřejněn dokument: „Vize 2020 Nanoelektronika v centru změn“ a platforma byla oficiálně zahájena. K dispozici je SRA dokument z dubna 2005.

<http://www.cordis.lu/ist/eniac>

3. NANOMEDICINE

Zástupci průmyslu (Philips, Siemens, GlaxoSmithKline, Bayer), high-tech MSP (FAB, NanoBiotix), výzkumných ústavů (CEA-LETI, CNR, GKSS), universit (University Münster, University Graz) , pojišťoven, Evropské investiční banky a koordinátoři velkých projektů byli svoláni zástupci Komise za účelem založení technologické platformy pro nanotechnologie v lékařských aplikacích. Přípravné setkání se uskutečnilo v září 2004, kde byly definovány prioritní oblasti a byla připravena první verze dlouhodobé vize.

Oficiální zahájení činnosti platformy se uskutečnilo v průběhu konference EuroNanoForum 2005 v Edinburghu. Zároveň byla představena vize a základ SRA dokumentu. Za hlavní témata autoři označili diagnostiku (in-vitro diagnostika a zobrazování in-vivo), cílená léčiva (doprava a uvolňování) a regenerativní medicínu. Další informace lze nalézt na: <http://www.cordis.lu/nanotechnology/nanomedicine.htm>

4. GAS COOLED REACTORS

Platforma je řízena skupinou HTR-TN (High Temperature Reactors-Technology Network), která vznikla v roce 2000 a zahrnuje zástupce průmyslu (Alstom Power, Ansaldo, Cogema, atd.) a výzkumných institucí (Forschungszentrum Jülich, Institut für Kernenergetik und Energiesysteme, University Stuttgart, NRG, Ustav jaderného výzkumu v Řeži)

Hlavním cílem skupiny je koordinovat a řídit znalosti a zdroje potřebné pro rozvoj technologií v odvětví vysokoteplotních reaktorů. Pomáhá evropskému jadernému průmyslu při plánování konkurenceschopných reaktorů s velkým ohledem na bezpečnost a likvidaci vyhořelého paliva.

Během činnosti uskupení uspořádalo několik setkání specialistů, seminářů a konferencí a úspěšně podalo několik projektů do Rámcových programů.

Vize platformy není dostupná, ani nejsou známy termíny dalších akcí.

5. PLANT GENOMICS AND BIOTECHNOLOGY

Platforma byla založena za podpory Evropské komise jako iniciativa evropské organizace EuropaBio a European Plant Science Organisation (EPSO), postupně se do aktivit zapojili další partneři z průmyslu (ESA, CIAA, BayerCropSciences, BASF...), vědecké komunity (INRA, Max-Planck...) i zástupci farmářů a dalších uživatelů výsledků výzkumu (COPA-COGECA, BEUC...) aby přispěli k vytvoření vize pro rozvoj rostlinné biotechnologie v Evropě. Předpokládá se rozšíření spektra organizací a institucí, které se budou podílet na přípravě strategické výzkumné agendy pro oblast rostlinných biotechnologií. Hlavním cílem, ke kterému budou směřovat aktivity platformy, je zajistit bezpečné využití genetické různosti rostlin pro produkci kvalitnějších, zdravých a dostupných potravin, které zlepší kvalitu života spotřebitelů. Současně bude brána v potaz udržitelnost zemědělské produkce ve vztahu k životnímu prostředí. Platforma se zaměří i na problematiku uplatnění rostlin v oblasti biomateriálů, bioenergie a obnovitelných zdrojů. V konečném důsledku přispěje platforma ke zvýšení konkurenceschopnosti evropského zemědělství, lesnictví a průmyslu.

V rámci platformy byly vytvořeny 4 pracovní skupiny, které se podílí na přípravě strategické výzkumné agendy (skupina pro základní výzkum, udržitelnost, produkty a horizontální záležitosti). Připravovaná výzkumná agenda bude podrobena zevrubné diskusi na evropské i národních úrovních. Předpokládá se také intenzivní spolupráce s existující sítí ERA-NET zaměřenou na koordinaci národních programů výzkumu v oblasti rostlinné genomiky.

Dostupná je vize platformy do roku 2025 „Plants for the future“. Dokument SRA do roku 2025 včetně návrhu akčního plánu do roku 2010 byl zveřejněn v srpnu 2005 a jeho schvalování by mělo proběhnout do začátku roku 2006.

Informace k platformě: <http://www.epsoweb.org/catalog/TP>

6. WATER SUPPLY AND SANITATION

Tato technologická platforma byla založena v rámci Evropského environmentálního technologického akčního plánu (ETAP - European Environmental Technology Action Plan) a vznikla v květnu 2004. Jedná se o evropskou iniciativu, která je otevřená všem klíčovými hráči z oblasti zásobování vodou a hygieny a hlavním skupinám koncových odběratelů.

Cílem této platformy je zajistit sanitační služby a stálé a bezpečné zásobování vodou pomocí rozvoje udržitelných technologií a příslušných institucionálních struktur. Podporuje

skokové změny technologických kapacit evropského vodního průmyslu, upevňuje a posiluje jeho pozici na světovém trhu.

Členové platformy se podílí na tvorbě dokumentu pro celoevropský vodní průmysl spolu s programem strategického výzkumu a implementačního plánu v krátkodobém (2010), střednědobém (2020) a dlouhodobém horizontu (2030). WSSTP se podílí na zvýšení konkurenceschopnosti evropského vodního průmyslu (dle Lisabonské strategie), řešení evropských problémů s vodou, dosažení Millenium Development Goals (Johannesburg).

WSSTP je rozdělena do pěti pracovních skupin: vodní hospodářství, městské a příměstské zásobování vodou, voda v průmyslu, voda v zemědělství a horizontální pracovní skupina zabývající se průřezovými problémy.

Bližší informace: <http://www.wsstp.org>

7. PHOTOVOLTAICS

Po několika kontaktech Komise s klíčovými hráči (ISOFOTON, Shell Solar GmbH, Würth GmbH, Fraunhofer Institute for Solar Energy Systems, atd.) byla založena poradní rada pro výzkum fotovoltaických technologií (fotočlánky) – Photovoltaic Technology Research Advisory Council (PV-TRAC). Rada založila pracovní skupiny pro politiku a nástroje, informační a reklamní skupinu, skupinu pro vědu, technologie a aplikace a skupinu pro rozvojové země. Hlavní výzkumná témata se zabývají novými technologiemi pro výrobu panelů, jejich skladování, montáž a integraci, výrobní problematikou a podporou výzkumu.

Jedním z možných cílů v prezentované vizi je snížení výrobní ceny panelů i systémů na 25% současných cen a to do roku 2030. To by výrazně prospělo jejich masovému použití při výrobě elektrické energie. SRA dokument s konkrétními technickými návrhy na výzkumná témata je rovněž součástí vize.

Sekretariát rady je financován pomocí koordinační akce 6.RP a pro implementaci SRA dokumentu je plánováno zapojení členů v rozsahu 50-60%

Více informací o platformě je možno získat na:

http://europa.eu.int/comm/research/energy/photovoltaics/introduction_en.html

8. SUSTAINABLE CHEMISTRY

Technologická platforma udržitelné chemie vznikla jako společná iniciativa Cefic (European Chemical Council) a EuropaBio (The European Association for Bioindustries) za podpory Evropské komise. V platformě působí zástupci průmyslu (DEGUSA, DSM, BASF), špičková vědecká pracoviště a vědecké rady ERA Chemistry and ACENET. Byly vytvořeny tři pracovní skupiny podle tematického zaměření (průmyslové biotechnologie, materiálové technologie, reakce a postupy). Rovněž byla vytvořena samostatná pracovní skupina pro sledování horizontálních témat jako jsou bariéry a omezení při inovaci, alternativní testování, sociologicko-ekonomický dopad, zdraví, bezpečnost a vliv na životní prostředí.

Na internetových stránkách je dostupný dokument o plánovaném vývoji chemie do roku 2020 a dále. Strategický dokument SRA má být připraven do konce roku 2005. Do konce roku 2006 by měl být připraven Implementační akční plán, který bude obsahovat nutné rámcové změny v Evropě tak, aby došlo k naplnění SRA. Připravené dokumenty budou diskutovány v listopadu 2005, na III. sjezdu platformy v Londýně.

Informace o platformě: <http://www.suschem.org/>

9. FOREST-BASED SECTOR TECHNOLOGY PLATFORM (FTP)

Platforma pro lesnický sektor byla založena v roce 2003 evropskou konfederací dřevozpracujícího průmyslu (The European Confederation of Woodworking Industries - CEI-Bois), konfederací evropských majitelů lesů (The Confederation of European Forest Owners CEPF) a konfederací evropského papírenského průmyslu (The Confederation of European Paper Industries CEPI).

Platforma inovativního a udržitelného využívání lesního fondu se zaměřuje na vznik výzkumu a vývoje v tomto sektoru a využití jeho výsledků.

Tato platforma vypracovala Vizi 2030 na jejímž základě bude vypracován program výzkumu v této oblasti. Hlavními strategickými cíli jsou: naplnění multifunkčních potřeb lesního fondu a udržitelného lesního hospodářství; zvýšení dostupnosti a využití biomasy v oblasti produkce a energetiky; rozvoj inteligentních, výkonných a energeticky úsporných výrobních procesů; vybudování výkonnějších inovativních systémů, které by zahrnovaly lépe strukturovaný výzkum; zlepšení komunikace s veřejností a zákonodárci.

Podrobné informace o této platformě: <http://www.forestplatform.org>

10. EUROPEAN TECHNOLOGY PLATFORM FOR GLOBAL ANIMAL HEALTH

Cílem platformy je usnadnit a urychlit vývoj a využití nových a efektivnějších nástrojů zejména nových vakcín a diagnostických testů pro boj s epidemickými chorobami zvířat včetně zoonóz a snížit tak i zdravotní rizika plynoucí pro evropské zemědělství z globalizace a liberalizace obchodu. Platforma se zaměří na vytváření synergií a odstranění duplicit v dosavadním výzkumu. Výzkum bude cílen na přetrvávající problémy i na nově se objevující choroby zvířat. Vzhledem ke globálnímu záběru problematiky zdraví zvířat se předpokládá intenzivní spolupráce s rozvojovými zeměmi a také cílená mobilizace soukromých i veřejných zdrojů pro výzkum vedoucí k rychlému praktickému využití nových produktů.

Platforma byla vyhlášena v Holandsku v prosinci 2004 při příležitosti mezinárodní konference „The Material and Immaterial Costs of Animal Disease Control“. Na činnosti platformy se podílí zástupci farmaceutického a biotechnologického průmyslu, veterináři, relevantní výzkumná pracoviště, účastní se také EFSA a mezinárodní organizace jako OIE, FAO a ILRI. Předpokládá se rozšíření platformy o zástupce uživatelů výsledků výzkumu. Pracovní skupiny ustavené v rámci platformy se zaměří na stanovení strategických výzkumných priorit. V potaz budou brány také související legislativní a politické problémy. Výměnu informací o probíhajícím a plánovaném výzkumu a o mezerách ve výzkumném pokrytí dané problematiky mohou brzdit faktory související s konkurencí a právy k duševnímu vlastnictví.

Platforma se zabývá přípravou SRA dokumentu.

Informace k platformě:

http://www.europa.eu.int/comm/research/agriculture/index_en.html

11. ROAD TRANSPORT (ERTRAC)

Platforma byla založena v červnu 2003 jako iniciativa vysokých představitelů automobilových výrobců, ropného průmyslu, dodavatelů a výzkumných společností. Mezi členy patří zástupci průmyslu a asociací (ACEA, CLEPA, ETSC, Shell UK Ltd./CONCAWE, Vodafone, Renault/EUCAR...), univerzit (Aristotelova univerzita Soluň,

Univerzita Southampton...), Evropské komise, členských zemí, měst, regionů, nevládních organizací.

Mezi cíle platformy patří vytvoření strategické vize výzkumu a vývoje pro sektor silniční dopravy. S využitím strategického výzkumného programu (SRA) bude navržena strategie a cesta k dosažení této vize. Hlavními tématy jsou zvýšení investic do VaV; podpora spolupráce mezi Evropskou komisí, národními, regionálními a soukromými výzkumnými aktivitami v rámci Evropského výzkumného prostoru; podpora propojování a seskupování evropských VaV kapacit; a zatraktivnění Evropy pro výzkumníky. Platforma se zaměřuje se na tyto oblasti: mobilita, doprava a infrastruktura; životní prostředí, energie a zdroje; bezpečnost, konstrukční a produkční systémy.

Informace k platformě: www.ertrac.org

12. RAIL TRANSPORT (ERRAC)

Platforma byla vyhlášena v listopadu 2001. Cílem je stanovit strategický výzkumný program, který bude působit na evropské klíčové hráče v oblasti železniční dopravy při plánování výzkumných programů (národních a evropských).

Důvodem pro vznik této platformy byla potřeba udržet vedoucí pozici evropského železničního sektoru, posílit soulad železničního výzkumu klíčových hráčů v tomto oboru a posílit železniční a městskou trolejovou dopravu za účelem zvýšení jejich kapacity a ziskovosti. Důraz je kladen na zvýšení konkurenceschopnosti a udržitelnost železničních systémů. Cílem je ztrojnásobit kapacity v osobní i nákladní železniční dopravě a zdvojnásobit podíl na trhu do roku 2020.

Mezi členy této platformy patří zástupci železničních podniků, průmyslu, členských států, univerzit a důležité instituce reprezentující např. dopravní uživatele. Platforma se zaměřuje na rozvoj efektivního evropského železničního systému, zvýšení konkurenceschopnosti železničního systému, nárůst využívání kapacit infrastruktur a bezpečnosti, omezení hluku a emisí.

Informace o této platformě: www.errac.org

13. WATERBORNE TECHNOLOGY PLATFORM

Při zakládání platformy byl hlavní hybnou silou Advisory Council on Maritime Research – ACMARE. V lednu 2005 byla oficiálně zahájena činnost platformy, která nyní sdružuje všechny důležité představitele stavitelů lodí, inspekčních orgánů, vlastníky lodí, přístavů, dodavatelů, dělníků, členských států, výzkumných institucí a Evropské komise.

Hlavními tématy platformy jsou konkurenceschopný lodní průmysl, bezpečný, účinný a udržitelný lodní provoz a doprava a udržení tempa s budoucím populačním růstem a jejich potřebami. Evropa může výborně konkurovat východním zemím v návrhu a výrobě speciálních plavidel např. vyhlídkových plavidel nebo tankerů.

Strategické dokumenty budou částečně přejety od ACMARE tak, aby vytvořily aktualizovanou podobu střednědobé vize.

Informace o platformě: <http://waterborne.balport.com/>

14. MOBILE AND WIRELESS COMMUNICATIONS

Ohromným impulsem pro evropskou ekonomiku bylo rychlé zavedení sítě GSM během několika posledních let. V současnosti 80 % evropské populace používá mobilní telefony. Jedním z cílů platformy je zvýšit kompatibilitu všech koncových zařízení tak, aby vznikla

široce použitelná komunikační síť. K tomu je zapotřebí spolupráce všech zúčastněných stran a nalezení vhodné vize.

High level group této platformy se začala formovat na popud Evropské komise koncem roku 2003 a nyní obsahuje zástupce firem Alcatel, Ericsson, Lucent, Nokia, Motorola, Philips, Siemens, STMicroelectronics, zástupce operátorů Deutsche Telekom, TIM, Vodafone a výzkumných institucí TU Delft, VTT Finland a dalších.

SRA dokument je pravidelně aktualizovaný a jeho realizace si vyžádá přibližně 1 mld. € ze soukromých zdrojů společně s 1 mld. € ze zdrojů veřejných. O ty bude navýšena suma 14 mld. € kterou investují velké společnosti do VaV v oblasti mobilní a bezdrátové komunikace.

Nejbližší setkání nedávno ustavené mirror group (zástupci zúčastněných zemí) se uskutečnilo 7.září 2005 v Bruselu a generální shromáždění platformy je plánováno na 12. října 2005 tamtéž.

Financování provozu platformy převzali členové steering board (výrobci + operátoři). Další informace jsou v aktuální podobě dostupné na: <http://www.emobility.eu.org/>

15. INNOVATIVE MEDICINES FOR EUROPE

Platforma byla založena v květnu 2004 na pravidelné schůzce EFPIA (Evropská federace farmaceutických výrobců a asociací), která se rovněž ujala koordinace. Dalšími významnými členy je výrobce Roche, asociace BioTech a EuropaBio, regulační orgány (EMA), organizace pacientů, EIB, zástupci několika DG (Evropská komise) a další partneři. Společným cílem na evropské úrovni je maximální využití zdrojů vedoucí k řadě socio-ekonomických výhod (vč. snížených nákladů na zdravotní péči) a zvýšení konkurenceschopnosti farmakologického a biotechnologického průmyslu.

SRA dokument obsahuje témata jako zvýšení bezpečnosti a účinnosti léků, zlepšení managementu znalostí a spolupráce na všech úrovních lékařství a zlepšení vzdělávacích programů. Na realizaci nejnutnějších opatření je zapotřebí 21 mil €. Pro realizaci všech navržených opatření je to přibližně 300-600 mil. € (cca 2,3 % evropského farmaceutického VaV). Členové platformy připravili rovněž seznam možných zdrojů tak, aby byla naplněna kritéria soukromého a veřejného partnerství.

Oficiální spuštění platformy je plánováno na 5. října 2005 v Bruselu. Strategické dokumenty jsou k dispozici na:

http://europa.eu.int/comm/research/fp6/index_en.cfm?p=1_innomed

16. EMBEDDED SYSTEMS (ARTEMIS-Advanced Research and Development on Embedded Intelligent Systems)

„Embedded“ systémy (včleněné, vestavěné systémy, dále ES) jsou dnes přítomny prakticky ve všech základních komponentách technologických prvků a komunikačních infrastruktur. Světový trh ES v roce 2004 činil 45,9 miliard USD a jeho růst je předpokládán ve výši 14% ročně. Dnes je 90% výpočetních systémů realizováno v ES, nikoliv v počítačích. V letošním roce jsou předpokládány evropské investice do výzkumu v oblasti ES z veřejných zdrojů 250 mil. € a ze soukromých zdrojů 20 mld. €, v roce 2010 již 700 mil. € z veřejných a 28 mld. € ze soukromých zdrojů. Počet organizací zabývajících se výzkumem v oblasti ES v Evropě je 150 tisíc a dynamika růstu je odhadnuta na 10% nárůst ročně.

K udržení jednoho z předních míst ve velmi rychle se vyvíjejícím sektoru je třeba mobilizovat a koordinovat velké finanční i lidské zdroje a prohloubit dialog průmyslu a výzkumu. V lednu 2004 se sešlo 16 zástupců předních průmyslových podniků (např.

Nokia, Ericson, Philips, STMicroelectronics, Thales) výzkumu a EK, kteří se zavázali k vytvoření společné evropské vize ES průmyslu a definování způsobů, jak této vize dosáhnout.

Hlavní cíle platformy jsou: definovat společnou průmyslovou vizi a dohodnout cesty implementace, vytvořit koordinační a integrační rámec pro implementaci vize za účasti průmyslu, výzkumu, státních a finančních institucí, zajistit naplnění dokumentu „Building ARTEMIS Report“, koordinovat výzkum na všech úrovních, sledovat iniciativy mimo EU a komunikovat s nimi, radit ve všech souvisejících záležitostech, které vyžadují systematický přístup jako je ochrana duševního vlastnictví, Open Source Software, standardy, infrastruktura, školení a usměrňovat tvorbu nových právních struktur, které by mohly zajistit efektivitu ARTEMIS jako příklad partnerství soukromé a státní sféry.

Platforma byla prezentována na IST konferenci v listopadu 2004, kde byly ustaveny řídicí struktury. Druhé výroční konferenci v Paříži v červnu 2005 předcházelo pracovní setkání velkých a malých firem v oblasti ES mezi jehož organizátory patřila i ČR.

Na konferenci v Paříži pokračovala diskuse o SRA, způsobu financování a zejména o spolupráci s dalšími evropskými iniciativami ES, zástupci EK přednesli vizi vzniku JTI a způsobu začlenění ARTEMIS.

ČR je aktivní v mirror group a koordinačním projektu COSINE, dále v důležitých projektech jako v síti excelence NOE (ARTIST 2) a podpůrném projektu EMTECH zaměřenému na účast malých firem v projektech a na transfer vzniklých znalostí.

Informace na: www.cordis.lu/ist/artemis

17. ADVISORY COUNCIL FOR AERONAUTICS RESEARCH IN EUROPE (ACARE)

Patrně nejstarší technologická platforma vznikla v červnu 2001 během výstavy Paris Air Show. V současné době sdružuje 39 členů reprezentujících všechny významné letecké instituce (výrobci např. SAAB, Thales) letecké společnosti – AEA, AITA, letiště - ACI, poskytovatelé řízení letového provozu, výzkumné instituce (DLR), jsou přítomni zástupci členských států a Evropské komise). Platforma uvádí výzvu k účasti nových pozorovatelů z nových členských zemí. Cíle skupiny jsou zaměřeny na dostupnější, čistější, bezpečnější a méně hlučnou leteckou přepravu.

Dokument o vizi letectví do roku 2020 je dostupný na internetových stránkách, stejně jako dokument SRA. Ten má být každé dva roky aktualizován. Během roku 2005 dojde k prezentaci dokumentu SRA2 ve 12 zemích EU. Informace jsou na <http://www.acare4europe.org>

18. EUROPEAN SPACE TECHNOLOGY PLATFORM (ESTP)

Evropská technologická platforma pro vesmírný výzkum je koordinována Evropskou vesmírnou kanceláří (ESA). Ta sdružuje 17 zemí (EU15 + Norsko a Švýcarsko) a očekává se přidružení nových členských zemí a účastníků úspěšných v 6. rámcovém programu EU. Od roku 2000 ESA vytváří rozvojové a budoucí strategie, oficiální zahájení aktivit platformy proběhlo v listopadu 2002, kdy byla představena druhá verze vize (master plan). Dvoustupňová obnova strategického dokumentu (ESTMP) se předpokládá každý rok.

Hlavními cíli platformy je posílit, rozšířit a zlepšit koordinaci v evropském výzkumu v konkurenceschopných vesmírných technologiích. Vytvořit silnou a nezávislou základnu pro podporu oborové politiky EU a poskytovat relevantní služby občanům. Přehled aktivit na které se platforma zaměřuje obsahuje kromě satelitního systému GALILEO nebo monitorovacího systému GMES i mechanismus naklápění solárních panelů, nové systémy

pohonů, software pro řízení procesů a vyhodnocování dat, navigační systémy, nové baterie, senzory a robotiku.

Materiály platformy jsou dostupné na: http://europa.eu.int/comm/space/index_en.html

19. STEEL

Evropská komise iniciovala první setkání platformy v prosinci 2002. Akce se zúčastnil výkonný ředitel firmy Arcelor Guy Dollé a vicepresident sdružení Eurofer, kteří společně představují 95% evropského ocelářského průmyslu. Po přidružení dalších členů (dodavatelé, zákazníci, výzkumné ústavy, university, obchodní společnosti) vznikla dlouhodobá vize a krátce na to následovalo oficiální zahájení činnosti platformy.

Hlavní identifikované cíle ocelářského průmyslu se zabývají inovacemi a souvisejícím ziskem, identifikováním potřeb zákazníků vč. logistiky, snížením ekologického dopadu a rozvojem lidských zdrojů v oboru. Důležitá je rovněž spolupráce s ostatními platformami např.: ERTRAC, ERRAC, ECTP, atd.

Při přípravě vize pracovalo přes 80 expertů, řízení činnosti platformy je podporováno projektem 6.RP jménem ULCOS. Středně- a dlouhodobé aktivity budou shrnuty v připravovaném SRA dokumentu.

Informace o platformě je možno nalézt na:

http://www.cordis.lu/coal-steel-rtd/steel/events_stp.htm

20. TEXTILES AND CLOTHING (ETP-FTC)

Zástupci textilního průmyslu a výzkumu, Evropské komise a členských států sestavily začátkem roku 2004 skupinu vysokých představitelů, koordinátorem platformy se stal Svaz evropských oděvních a textilních organizací (Euratex). Oficiální zahájení činnosti platformy se uskutečnilo v prosinci 2004, kdy byla rovněž publikována vize platformy naznačující budoucnost do roku 2020.

Tři hlavní tématické priority platformy jsou: speciální produkty (high-tech procesy), nové textilní aplikace (rozšíření textilu jako suroviny) a přechod od hromadné výroby k úpravám podle přání zákazníka (inteligentní výroba, logistika a distribuce). Zároveň má vzniknout několik skupin s horizontálními tématy jako: finanční zdroje, vzdělávání a školení nebo standardizace. Důležitým krokem je rovněž koordinace aktivit mezi dalšími platformami, jako jsou SusChem, ManuFuture, Construction, ERRAC, atd.

V současné době vzniká strategický dokument SRA, který má za úkol posoudit vědecko-technickou úroveň průmyslového oboru, existující nedostatky a překážky a naznačit proveditelné postupy zlepšení.

Internetové stránky koordinátora platformy: www.euratex.org

21. MANUFACTURING TECHNOLOGIES (ManuFuture)

Platforma vznikla koncem roku 2003 během konference EMO v Miláně. V pracovních skupinách lze nalézt zástupce průmyslu (FATRONIK, TECNALIA, VDMA, CECIMO) ale i výzkumných ústavů (Fraunhofer Gesellschaft, CNR-ITIA, Uni. Loughborough)

Prezentovaná vize výrobních postupů do roku 2020 obsahuje nutná opatření pro dosažení konkurenceschopnosti Evropy a zaměstnanosti ve znalostní ekonomice. Plánované strategické výzkumné oblasti navrhuje priority výzkumu a způsoby financování (EU, partnerství veřejného a soukromého sektoru), odstraňují bariéry při vzniku nových výrobních postupů a doporučují sdružování výzkumných kapacit. Z tematických cílů jsou jmenovány adaptivní a digitální výrobní postupy, propojení výrobních postupů a

inteligentní výrobní postupy. Platforma rovněž udržuje vztahy s ostatními technologickými platformami. Zároveň podporuje vznik národních strategických dokumentů.

SRA dokument bude prezentován během září 2005

Informace o platformě jsou na www.manufuture.org

22. THE EUROPEAN CONSTRUCTION TECHNOLOGY PLATFORM (ECTP)

Hlavními iniciátory vzniku platformy v roce 2003 byla sdružení ECCREDI a ENCORD a Evropská Komise. V současné době jsou velice aktivní vedoucí firem NECSO, SAINT-GOBAIN, DRAGADOS, NCC, AUTOSTRADE, HEIDELBERG). Platforma zveřejnila v říjnu 2004 svůj dokument Vision 2030 a její činnost byla oficiálně zahájena. Struktura platformy je jasně rozdělena na High-level group, Support group (výkonná skupina), Focus areas (pracovní zaměření), sekretariát a plenární shromáždění.

Pracovní skupiny jsou zaměřeny na: města a budovy, podzemní stavby, kvalitu života, sítě (infrastruktura), kulturní dědictví a materiály.

Pro financování sekretariátu ECTP bude podán SSA projekt v 6.RP.

Platforma se pomocí sítě národních technologických platform snaží získat maximální podporu členských zemí EU. Národní platformy jsou provozovány v Polsku, Španělsku, Nizozemí, Finsku, Dánsku, Německu, Slovinsku a Francii.

Další informace o platformě je možno nalézt na: <http://www.ectp.org/>

23. EUROPEAN TECHNOLOGY PLATFORM FOR ADVANCED ENGINEERING AND MATERIALS (EuMaT)

Nové materiály a s tím spojené nové technologie hrají důležitou roli pro konkurenceschopnost průmyslových podniků, zvýšení bezpečnosti a zlepšení životního prostředí. Platforma EuMaT zveřejnila seznam oblastí, které bude rozvíjet (intermetalické materiály, metalo-keramické kompozity, funkční materiály s gradientními vlastnostmi, samopasivační materiály, materiály odolné záření, žáruvzdorné materiály, lehké materiály, hybridní systémy, nanomateriály a jejich aplikace).

Platforma byla založena koncem roku 2004 a sdružuje přes 300 účastníků, z toho okolo 40% zástupců výzkumu (Dechema, E-MRS, EEA,...) a 30% z průmyslu (ALSTOM, BAYER, BOSCH, FIAT,...). Automatizovaným průzkumem na internetu je sledován současný stav a hlavně vytvářeny podklady pro tvorbu vznikající vize. Návrh vize, SRA i implementačního plánu je přístupný pro členy platformy od června 2005 a na podzim 2005 se očekává oficiální zahájení platformy.

Potenciální účastníci se mohou zaregistrovat, získat další informace nebo přispět při tvorbě strategických dokumentů na internetových stránkách: <http://www.eumat.org/>

24. THE EUROPEAN TECHNOLOGY PLATFORM ON INDUSTRIAL SAFETY

Během roku 2004 byla sestavena vize platformy zabývající se průmyslovou bezpečností. Členy platformy jsou průmyslové podniky (Atkins Global, Bayer Technology Sevisec GmbH, Dow Deutschland, Hochtief AG, atd.), výzkumné ústavy (CNRI, GKSS Research Centre) a university (Gdansk University of Technology).

V důsledku průmyslových havárií přichází státy EU o 2,6 až 3,8% HDP. Proto by do roku 2020 měla být průmyslová bezpečnost zlepšena o 25% (snížení nehod a nemocí při/z výkonu práce, kontrola životního prostředí a ztráty produkce při nehodách). Cílů bude

dosaženo přístupem „eliminace havárií“, který bude použit při návrhu, opravě, provozu a řízení na všech stupních.

Pracovní skupiny jsou rozděleny na: metody snižující riziko, metodologie managementu rizika, lidské a organizační faktory, vzdělávání a školení, výzkumný inkubátor a bezpečnost v nanotechnologiích.

Oficiální start platformy byl oznámen 30.6. 2005 v Gdaňsku (Polsko), zároveň byl zveřejněna i třetí verze SRA dokumentu. Další informace na: <http://www.industrialsafety-tp.org/>

25. THE NEM INITIATIVE – EUROPEAN INITIATIVE ON NETWORKED AND ELECTRONIC MEDIA

Technologická platforma NEM je iniciativa vedená průmyslem se záměrem urychlit a usnadnit inovace vedoucí ke sblížení audiovizuálního odvětví s telekomunikacemi. Cílem je zrychlení rozvoje a zavádění nových širokopásmových multimediálních služeb a aplikací. Platforma je otevřena pro širokou oblast zájemců, od tvůrců (BBC), informačních agentur, výrobců spotřební elektroniky a datových sítí (Thomson, Alcatel, Intel, Philips) přes poskytovatele připojení (Telefonica, Telecom Italia), výzkumná pracoviště (Fraunhofer, University of Madrid) až po vládní instituce.

Na prvním generálním shromáždění, které proběhlo 30. června 2005 v Bruselu byl připraven SRA dokument. Objem trhu v NEM je okolo 600 mld. €/rok a investiční plán na realizaci vize okolo 3.5 mld. €/10 let. Hlavní stanovená témata sledují spíše trend v rozšiřování kvalitního obsahu před technickou kvalitou vybavení. Jedná se především o technologie MP3, digitální knihovny, IP telefonie, gaming, weblogs. V oblasti technického pokroku je cílem digitální domov s bezproblémovým přístupem k informacím a rozšíření informačních sítí do odlehlých míst v Evropě.

Začlenění do platformy je čistě otázka iniciativy. Zájem může účastník vyjádřit ve formuláři dostupném na internetu. Sekretariát platformy bude financován z SSA projektu 6.RP.

Informace o platformě jsou dostupné na: www.nem-initiative.org

26. FOOD FOR LIFE

Platforma je řízena asociací výrobců potravin a nápojů (CIAA). Je zaměřena na efektivní integraci a koordinaci mezinárodního výzkumu v oblasti věd o výživě, kvalitě potravin a potravinářských technologiích s cílem přinést inovované potravinářské výrobky, které budou v souladu s potřebami a očekáváními spotřebitelů uvedeny na národní, regionální a globální trhy. Produkty společně s výživovými doporučeními budou mít pozitivní dopad na zdraví a kvalitu života spotřebitelů. Aktivita platformy povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti evropského agroprůmyslu založeném na ekonomickém růstu, transferu technologií, udržitelnosti životního prostředí a důvěře spotřebitele. Strategie budoucího výzkumu bude založena na společné vizi všech účastníků platformy, bude dostatečně flexibilní, interdisciplinární a bude zohledňovat etické principy.

Platforma se soustředí zejména na oblasti: potraviny a zdraví, kvalita a zpracování potravin, potraviny a spotřebitel, bezpečnost potravin, udržitelná produkce potravin, management potravinových řetězců. Předpokládá se také vytvoření efektivních strategií pro komunikaci, školení a technologický transfer.

Platforma zveřejnila svou vizi do roku 2020 a v současné době je otevřená pro diskuzi ke vznikajícímu SRA dokumentu.

Informace o platformě: <http://etp.ciaa.be/asp/home.asp>

27. Networked European Software and Services Initiative (NESSI)

Informační a komunikační technologie zasahují již téměř do všech ekonomických činností a zároveň se maximálně zvyšují požadavky na kvalitu a spolehlivost používaného softwaru. Trh softwaru a souvisejících služeb zaměstnává více než milion evropských specialistů a jeho objem se v roce 2005 předpokládá v objemu 215 mld. €. To představuje asi 31,5 % z celkového evropského trhu v informačních a komunikačních technologiích.

Platformu založili zástupci firem Atos Origin, BT, IBM, Nokia, HP, SAP, Siemens, Telefonica a Thales.

Stanovené cíle obsahují rozvoj softwarových infrastruktur pro zlepšení jejich flexibility, interoperability a kvality v průmyslovém i veřejném sektoru nebo vývoj nových technologií a strategií pro větší otevřenost. Dále pak přijetí nových standardů a podpora open-source softwaru. Velký důraz je kladen na bezpečnost a ochranu aplikací a dat.

Platforma byla oficiálně spuštěna 7. září 2005 a podrobnosti vč. vize lze nalézt na: <http://www.nessi-europe.com/index.htm>

V poslední době byly publikovány zprávy o dalších uvažovaných evropských platformách např.:

- Technology Platform for the Electricity Networks of the Future;
- Technology Platform for Zero Emission Fossil Fuel Power Plants;
- Strategic Robotics Initiative for Europe;
- Biofuels Technology Platform.

Souhrn¹¹:

- Vzniklo 27 evropských technologických platforem a předpokládá se, že budou vznikat nové;
- Přibližně 20 platforem zveřejnilo dlouhodobou vizi a oficiálně zahájilo svou činnost (Etapa 1);
- Přibližně 17 platforem zveřejnilo návrh SRA dokument (Etapa 2);
- Většina SRA dokumentů zahrnuje více témat s přesahem do jiných oblastí;
- Probíhají přípravy pro realizace SRA dokumentu (Etapa 3).

Důležitý přehled o důvodech a potřebnosti vzniku platforem je shrnut v pracovním dokumentu Evropské komise¹². Kromě zdůraznění některých principů a vlastností technologických platforem je zveřejněn seznam šesti vybraných uskupení, které vyhovují představě JTI.

1. Hydrogen and Fuel Cells;
2. Aeronautics and Air Transport;
3. Innovative Medicines;
4. Nanoelectronics Technologies;
5. Embedded Computing Systems;
6. Global Monitoring for Environment and Security (GMES).

Další platformy mohou být do tohoto výběru zařazeny na základě posouzení jejich dalšího vývoje podle výběrových kritérií při hodnocení vhodnosti JTI (obr. č.3), zveřejněných Evropskou komisí¹³.

Plánovaný rozpočet 7.RP je v současné době ohrožen a je třeba zmínit, že pokud dojde k jeho výraznému snížení, bude mít snížení i přímý vliv na financování JTI¹⁴.

¹¹ PETER KERR, prezentace, DG Research, European Commission „Seminar for Industrial Leaders of Technology Platforms” Brusel, 9.6. 2005

¹² SEC(2005) 800 Commission staff working document, Report on European Technology platforms and Joint Technology Initiatives: Fostering Public-Private R&D Partnerships to Boost Europe’s Industrial Competitiveness, Brusel, 10.6.2005

¹³ „Technology Platforms – From Definition to Implementation of Common Research Agenda“, EUR 21265, (9/2004)

¹⁴ Eric Jourdain – High-tech SME association , osobní sdělení

Národní technologické platformy (NTP)

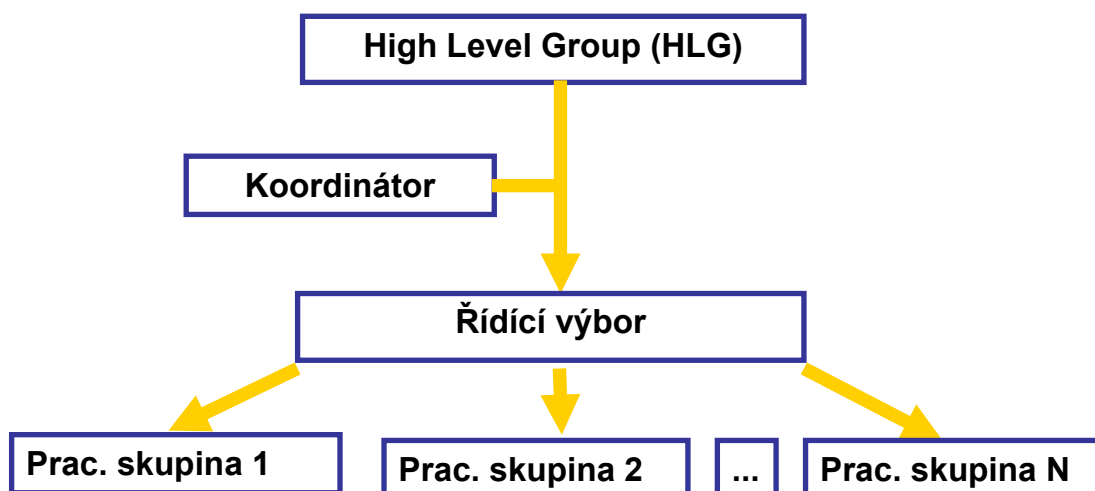
Evropské technologické platformy (ETP) mají často ve své organizační struktuře tzv. „Member States Mirror Group“, která sdružuje představitele členských zemí.

Některé ETP však podporují i vznik národních technologických platform (NTP), které budou mít skutečný vliv na dění v dané technologické oblasti na národní úrovni. Hlavní charakteristiky NTP lze shrnout :

- Utvářejí vztahy regionálních a oblastních klíčových hráčů (průmysl, MSP, VaV instituce, university);
- Zvyšují účast MSP (hybná síla inovací);
- Lépe definují výzkumné potřeby;
- Implementují vhodnou školicí a výukovou strategii;
- Vytvářejí zpětnou vazbu na ETP;
- Podílí se na zaměření národních a regionálních programů výzkumu;
- Identifikují rozdíly mezi národní a EU politikou;
- Doporučují ETP ty záměry, které mají přidanou evropskou hodnotu;
- Identifikují možnou národní finanční podporu.

NTP dosud vznikly v Polsku, Nizozemí, Španělsku, Finsku a ve Velké Británii.

Národní platforma musí mít jasně definovanou organizační strukturu, která je velmi často podobná struktuře ETP. Zahrnuje „High-level group“ (HLG) – lidé s rozhodujícím postavením ve velkých průmyslových podnicích, „řídící výbor“ (Support group, Steering committee), kterému předsedá koordinátor a obsahuje zástupce jednotlivých pracovních skupin NTP, zástupce asociací z daného sektoru, zástupce z vědeckých institucí a universit a dalších relevantních skupin. Pracovní skupiny, (Working group nebo též Focus group) jsou ustanoveny podle užšího dělení daného odvětví.

Obr č.3: Organizační struktura národní technologické platformy

Technologické platformy – Polsko (Polskie Platformy Technologiczne PPT)¹⁵

Základní informace:

- V Polsku existuje 22 platforem;
- Počátky této iniciativy od r. 2004, oficiální zahájení projektu PPT bylo 10. ledna 2005 na zvláštní konferenci ministerstva věd a informačních technologií;
- Členové PPT jsou významné průmyslové podniky, profesní asociace, výzkumné ústavy, obchodní komory a univerzity;
- PPT jsou podporovány ministerstvy: věd a informačních technologií, práce a sociálních věcí, zemědělství a obrany;
- PPT jsou zakládány formou dohody (viz příloha č.3);
- Podpora koordinační radou PPT, složené z prezidia a sekretariátu (sekretariát pracuje při Institutu základních problémů techniky Polské akademie věd – který sdružuje i národní kontaktní body pro výzkum v EU).

Hlavní cíle PPT:

- Aktivní účast v Evropských technologických platformách a při sestavování SRA (Strategic Research Agenda);
- Začlenění polských expertů do pracovních skupin ETP s rozhodovacími pravomocemi;
- Účast na projektech 6.RP;
- Příprava projektů 7.RP;
- Příprava Národního rámcového programu (Strategický výzkumný program definující priority VaV a potřeby polského průmyslu);
- Příprava regionální inovační strategie, vytváření regionálních klastrů;
- Účast na aktivitách typu foresight;
- Optimální využití Strukturálních fondů pro výzkum – programy Investice, Modernizace MSP, Ochrana životního prostředí, Výuka.

Financování:

- Činnost platforem je financována z prostředků zastoupených průmyslových podniků. Národní podpora z veřejných prostředků v současné době neexistuje.

Struktura:

- Struktura platformy obsahuje skupinu zástupců průmyslu (HLG) a řídicí výbor, činnost zajišťuje koordinátor (obr.č.3);
- Koordinátor platformy úzce spolupracuje se sekretariátem koordinační rady PPT (pomoc při zakládání, administrativní podpora, šíření informací, provoz centrálních webových stránek).

Podle představitelů polské platformy Construction je současným problémem nedostatek zkušeností s řízením, neboť jde o ojedinělé opatření nejen v Polsku, ale i v Evropě. Dále pak problémy v zapojení průmyslu k řízení platformy, žádné nebo malé zkušenosti s evropskými aktivitami a nedostatek financí (převážně na cestování)¹⁶.

¹⁵ <http://www.kpk.gov.pl/ppt/>

¹⁶ p. Maria Goreczna – osobní sdělení

Zaměření a překryv ETP a PPT:

ETP	PPT
HYDROGEN AND FUEL CELLS (H/FC)	HYDROGEN AND FUEL CELLS
NANOELECTRONICS (ENIAC)	OPTO- AND NANOELECTRONICS
NANOMEDICINE	BIOTECHNOLOGY/MEDICINE
GAS COOLED REACTORS	-
PLANT GENOMICS AND BIOTECHNOLOGY	BIOTECHNOLOGY
WATER SUPPLY AND SANITATION	ENVIRONMENT
PHOTOVOLTAICS	SUSTAINABLE ENERGY AND CLEAN CARBON ENERGY
SUSTAINABLE CHEMISTRY	SUSTAINABLE CHEMISTRY
INOVATIVE AND SUSTAINABLE USE OF FOREST RESOURCES	WOOD – FOREST INDUSTRY
EUROPEAN TECHNOLOGY PLATFORM FOR GLOBAL ANIMAL HEALTH	FOOD
ROAD TRANSPORT (ERTRAC)	ROAD TRANSPORT
RAIL TRANSPORT (ERRAC)	RAIL TRANSPORT
WATTERBORNE	MARITIME
MOBILE AND WIRELESS COMMUNICATIONS	MOBILE AND WIRLESS
INNOVATIVE MEDICINES FOR EUROPE	BIOTECHNOLOGY/MEDICINE
EMBEDDED SYSTEMS (ARTEMIS)	-
ADVISORY COUNCIL FOR AERONAUTICS RESEARCH IN EUROPE (ACARE)	AERONAUTICS
EUROPEAN SPACE TECHNOLOGY PLATFORM (ESTP)	-
STEEL	METAL/STEEL
TEXTILES AND CLOTHING (ETP-FTC)	TEXTILE
MANUFACTURING TECHNOLOGIES (MANUFUTURE)	MANUFACTURE
CONSTRUCTION TECHNOLOGY PLATFORM	CONSTRUCTION
EUROPEAN TECHNOLOGY PLATFORM FOR ADVANCED ENGINEERING AND MATERIALS (EUMAT)	ADVANCED MATERIALS
THE EUROPEAN TECHNOLOGY PLATFORM ON INDUSTRIAL SAFETY	INDUSTRIAL SAFETY
THE NEM INITIATIVE – EUROPEAN INITIATIVE ON NETWORKED AND ELECTRONIC MEDIA	-
-	INTERNAL SECURITY
-	SECURITY SYSTEMS
FOOD FOR LIFE	FOOD

Technologické platformy – Finsko¹⁷

Základní informace:

- Ve Finsku existuje cca 19 platforem;
- Platformy vznikají v oblastech národních výzkumných priorit;
- Kromě průmyslových podniků, výzkumných ústavů, universit a zástupců veřejných fondů, zahrnují platformy i soukromé investory, právní experty a zástupce ministerstev (celkem asi 200 dobrovolníků);
- Platforma vzniká (7 – 15 členů) při zahájení národního technologického projektu (běžně na 3 - 4 let);
- Měsíční až čtvrtletní periodická setkání na pracovních schůzkách, jinak komunikace na seminářích, www, e-mail;
- Systém těchto uskupení, která byla jistým předchůdcem technologických platforem, je administrován Finskou národní technologickou agenturou – TEKES (www.tekes.fi) cca od roku 1997.

Hlavní cíle:

- Definovat dlouhodobou vizi v dané technologické oblasti (cca 10 let) a předložit ji ve formě možných scénářů (foresight);
- Připravovat semináře a diskuze k novým technologiím a aplikacím;
- Průběžně hodnotit výzkumný projekt;
- Připravovat výzkumný a akční plán;
- Podílet se na přípravě nových výzev výzkumných programů.

Financování:

- Platformy (skupiny) nejsou financovány z veřejných prostředků. Mohou získat finanční podporu na vypracování specifické studie nebo na šíření informací (pořádání workshopů, konferencí).

Příklady zaměření finských technologických platforem:

1. Miniaturizing electronics
2. Interactive computing
3. Wireless systems and networks
4. Broadband packed switched networks
5. Services and applications
6. Internationalisation

Struktura:

- Předseda – se zkušenostmi z průmyslu, místopředseda většinou z výzkumného ústavu;
- Sekretariát – Finská národní technologická agentura – TEKES (iniciátor, facilitátor);
- Členové – experti se znalostmi národního VaV profilu;
- Pokud není platforma „životaschopná“, zaniká a tvoří prostor pro novou iniciativu;

¹⁷ <http://www.tekes.fi/eu/eng/etp.html>

- Neexistence finanční podpory do jisté míry zajišťuje kvalitu platformy, protože aktivit se pak účastní jen skuteční zájemci pro které je přínosem účast při zrodu technologického a ekonomického výhledu, možnost přispět a mít vliv.

Technologické platformy v ČR

Detailní SWOT analýza vhodnosti založení technologických platform nebyla vzhledem k omezenému rozsahu této studie prováděna. Následný výčet silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb je proto nutno považovat za orientační údaje charakterizující podmínky pro vznik národních technologických platform v ČR.

Silné stránky:

- Existence významných průmyslových podniků (v určitých sektorech) v ČR;
- Zřetelně silí povědomí o technologických platformách;
- Ochota průmyslových svazů a oborových asociací ujmout se koordinace národních technologických platform;
- Existence společných témat vhodných pro koordinované řešení;

Slabé stránky:

- Finančně i časově náročná aktivita;
- Nejasně definován přínos pro členy platformy;
- Nedostatečný zájem podniků o koordinaci platform;

Příležitosti:

- Zvýšenou četností setkání zástupců průmyslu, výzkumných institucí a universit dojde ke zlepšení spolupráce v oblasti komerčního využití výsledků VaV;
- Účast v národní platformě a při naplňování společné vize může vést k usnadnění získávání veřejné podpory (bude zaručena odborná úroveň i budoucí komercializace výsledků), ale i soukromých investic (komerční banky);
- Členové platformy utvoří jednotnou vizi aplikovaného VaV v ČR, která bude přijata průmyslovými podniky, výzkumnými institucemi i universitami;
- Vytvořenou vizi budou zástupci národní platformy prosazovat při jednáních evropské technologické platformy, orgánů EU i při tvorbě národních programů podpory;

Hrozby:

- Nechuť zástupců průmyslu sdílet informace o budoucím VaV;
- Nevhodně zvolený koordinátor, který nezmobilizuje kritické množství zástupců průmyslu a aktivně nepovede platformu ke stanoveným cílům;
- Shora iniciované formální uskupení bez skutečného zájmu průmyslu;
- Zaběhlé funkční evropské platformy nebudou věnovat dostatečnou pozornost slabé národní platformě;
- Možnost tematického překrytu více uskupení (roztříštění kapacit).

Návrh opatření pro podporu vzniku platforem v ČR

Cíl opatření:

Navržená opatření jsou koncipována tak, aby došlo k efektivnímu propojení veřejných a soukromých institucí za účelem společného postupu ve výzkumu, vývoji a inovacích. Společným postupem dojde ke sdružení a mobilizaci výzkumných kapacit a finančních zdrojů pro podporu aplikovaného i průmyslového výzkumu. Financováním na základě partnerství veřejného a soukromého sektoru bude zabezpečena potřebnost a aplikovatelnost výsledků VaV, které přispějí k ekonomickému rozvoji a zvýšení konkurenceschopnosti české ekonomiky.

Následující text má výhradně doporučující charakter a nebyl konzultován s institucemi, které mohou vznik národních platforem nebo účast českých subjektů v evropských platformách iniciovat a podpořit.

Garant opatření:

Na garanci a podpoře navržených opatření by se měly podílet relevantní instituce státní správy (podle rozdělení kompetencí v ČR zřejmě MPO a MŠMT) ve spolupráci s RVV.

Realizátor opatření:

Instituce zodpovědná za konkrétní realizaci navržených opatření (zprostředkující subjekt) může být organizace (agentura) zřízená pro podporu spolupráce průmyslu a výzkumu.

Podle zahraničních modelů je výhodné z hlediska znalosti prostředí spojit realizační činnost s institucí zajišťující poskytování informací pro výzkum včetně mezinárodní spolupráce (KPK-Polsko) nebo s agenturou zajišťující poskytování podpory VaV (TEKES-Finsko).

Iniciace založení platformy:

Zprostředkující subjekt bude pracovat jako facilitátor při zakládání národních technologických platforem.

Na činnost zprostředkujícího subjektu bude dohlížet Rada složená ze zástupců MPO, MŠMT a RVV. Za tímto účelem by mohla být například vytvořena pracovní skupina Rady pro rozvoj podnikatelského prostředí, mezirezortního poradního orgánu MPO.

Výběr koordinátora proběhne diskuzí Rady a zprostředkujícího subjektu (možno použít návrhů v příloze č.1 a 2).

Zprostředkující subjekt osloví vhodné koordinátory a bude jim poskytovat informace a administrativní servis (informační kampaň, provoz společných internetových stránek, vyhledání možných členů v průmyslové, výzkumné nebo finanční sféře, hodnocení návrhů společných výzkumných projektů).

Důležitým prvkem iniciace je, podle zahraničních modelů, vyjádření podpory zástupců státní správy zakládání národních technologických platforem spolu s jasně specifikovaným dopadem výstupů platforem. Takovým výstupem mohou být vize nebo SRA dokumenty využitelné např. při návrhu priorit Národního programu výzkumu nebo identifikaci dlouhodobých základních směrů výzkumu v ČR.

Vznik platformy

Fáze 1 – Založení platformy a její financování

Velice důležitou částí přípravy národní technologické platformy je příprava studie proveditelnosti v uvažovaném odvětví spolu s jasně definovanou přidanou hodnotou platformy pro jednotlivé účastníky. Jako počáteční údaje lze použít data oborových sdružení (viz příloha 1, 2)

Koordinátor po prozkoumání zájmu mezi potenciálními účastníky svolá setkání HLG (vysokých představitelů), konsensuálně bude vytvořena společná vize daného průmyslového odvětví.

Opatření se musí týkat dostatečně silného průmyslového odvětví v ČR, zahrnuta mohou být ale i ostatní průmyslová odvětví. Z přehledu existujících klastrových iniciativ v ČR (CzechInvest) a znalosti stavu VaV, lze odhadnout následné (nevýlučné) perspektivní obory pro vznik národních technologických platform:

- Chemický průmysl;
- Strojírenství;
- Automobilový průmysl;
- Informační a komunikační technologie;
- Lesnictví / dřevařství;
- Stavebnictví;
- Letectví;
- Textilní průmysl;
- Sklářství, porcelán a keramika;
- Elektrotechnika;
- Obnovitelné zdroje, energetika;
- Potravinářství (pivovarnictví, vinařství);
- Vodohospodářství.

Funkční platforma by měla obsahovat minimálně 7-10 zástupců (cca 30% z výzkumu/universit) tak, aby bylo dosaženo „kritického“ množství v daném průmyslovém odvětví a aby se předešlo vytváření dalších uskupení s podobným zaměřením. Platforma si stanoví nejvhodnější strukturu (např. podle obr. č.3), rozhodovací pravomoci a právní charakter uskupení tak, aby bylo dosaženo efektivní funkce při plnění definovaných cílů.

Vzhledem k nedostatečnému zájmu průmyslu o koordinaci takového uskupení bude nutné aby státní správa iniciovala vznik národních platform, podobně jako iniciovala Evropská komise vznik evropských technologických platform. Aby se předešlo případnému nízkému zájmu o členství a práci v platformě, je třeba získat pro její řízení ambiciózní podniky se zkušeným manažerským zázemím a zájmem o zvýšení ekonomické stability oboru v ČR a prestiže své společnosti.

Aby byla zaručena smysluplnost a funkčnost vzniklých platform, měli by se na financování významně podílet její členové.

Při přetrvávajícím nedostatečném zájmu průmyslu by bylo vhodné v počáteční fázi platformy nabídnou její koordinaci zástupcům oborových svazů.

V případě koordinace zástupcem silného průmyslového podniku by měla případná veřejná podpora při zakládání platformy zřejmě jen minimální motivační impuls, zatímco instituce typu oborových svazů považují veřejnou podporu za velmi důležitou.

Vzhledem k podobnosti procesů nutných při vzniku národní technologické platformy a klastru podporovaného OPPP je možné, že i výše veřejné podpory bude totožná, tj. 0,5 – 2 mil. Kč. To je v dobrém souhlasu s předloženými návrhy oborových svazů (příloha 1 a 2).

Největšími náklady při zakládání platformy budou zřejmě mezinárodní cestovní náklady spojené se snahou o zapojení do evropské technologické platformy, osobní náklady na administrativní činnost a marketing. Alternativní možností je realizovat virtuální setkání pomocí konferenčních hovorů nebo videokonferencí.

Fáze 2 – Tvorba strategické výzkumné agendy

Podle navržené struktury uvedené ve vizi budou utvořeny pracovní skupiny s úzkým, zaměřením, které definují konkrétní cíle a postupy pro společný výzkum. Navržené projekty musí být koncipovány tak, aby se mohly ucházet o veřejnou podporu z programů podporujících VaV.

Další provoz platformy musí být financován jejími členy. Kromě zpracování strategických studií a vizí a zaměření koordinovaného úsilí pro společné cíle může být cílem i vytvoření společného výzkumného projektu, který bude financován ze soukromých i z veřejných zdrojů. Ze zákona¹⁸ vyplývá, že smlouva o poskytnutí podpory musí obsahovat dohodu o způsobu a termínech využití výsledků (je-li veřejná podpora nižší než 50% uznaných nákladů).

Vypracovaný návrh společného výzkumu bude procházet standardním výběrovým řízením a úspěšné návrhy budou podpořeny účelovou podporou z výdajů na VaV příslušných poskytovatelů¹⁹.

Vzhledem k určité podobnosti národních platform s klastry podporovanými OPPP je možné použít analýzu firmy Linklaters, v.o.s z června 2005. Z analýzy vyplývá, že nejvhodnější právní formou pro založení klastru je Sdružení podle z.č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Na základě registrace na Ministerstvu vnitra ČR je umožněno členství fyzickým i právnickým osobám. Sdružení samo je právnickou osobou. Tato právní forma je běžná pro profesní sdružení v České republice, ale i v zahraničí s názvem „verein“ – Německo, nebo „association“ – pro anglicky mluvící země.

Žadatel o podporu výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů může být právnická nebo fyzická osoba nebo konsorcium (účelové seskupení), kde jednotliví členové stanoví svůj řešitelský podíl na výzkumu v konsorciální smlouvě. Společná právní forma členů platformy tedy není pro možnost vytváření společných výzkumných projektů nutná a vždy bude vybrán takový postup, na kterém se shodnou členové platformy.

Pro platformu mohou být využity i jiné právní formy vč. obchodních společností, ale to by ztěžovalo příchody a odchody členů (požadavek otevřenosti platformy) a bylo by zřejmě i negativně vnímáno ze strany ÚOHS.

¹⁸ zákon č.130/2002 o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů

¹⁹ zákon č. 2/1969 Sb. o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, ve znění pozdějších předpisů.

Fáze 2. bude pro životnost platformy nejdůležitější, neboť v tuto chvíli musí být přínos platformy evidentní pro všechny zainteresované tak, aby pokračovali v přípravě společného výzkumu a mj. převzali úplně i financování platformy (pokud tak již nebylo učiněno dříve).

Fáze 3 – Realizace strategické výzkumné agendy

Realizace společných projektů pracovních skupin, zahrnujících zástupce průmyslové i veřejné sféry bude financována i ze soukromého sektoru (jednou z možností je princip Public Private Partnership, PPP).

Návrh výzkumného projektu může podávat vždy účelové seskupení (konsorcium) partnerů, které bude buď odpovídat celé technologické platformě, nebo jedné její tématické skupině. Doba řešení projektu by měla být střednědobá, až dlouhodobá (5 - 10 let).

Ve smlouvě o poskytnutí podpory musí být jasně uvedeno, kdo skupinu řídí a jak bude řešena otázka financování a podílu na vzniklém duševním vlastnictví.

Nový nástroj zaměřený na řešení společného výzkumu by měl podporovat zvýšený podíl soukromých investic do výzkumu (výše veřejné podpory cca 35%) s dotací cca 50-100 mil. Kč. Výše veřejné podpory byla odvozena od financování výzkumných projektů podobného rozsahu jako jsou Výzkumná centra (MŠMT) nebo program Impuls (MPO).

Již podle existujících zákonů a předpisů lze zakládat národní technologické platformy vedoucí až k řešení společných výzkumných projektů (realizace SRA) vč. financování ze státních zdrojů (Národní program výzkumu, program Impuls). Vzhledem k dosud malé motivaci průmyslových podniků k řízení těchto uskupení je nutno podpořit jejich vznik vhodně připraveným nástrojem (opatřením).

Jednou z možností je zahrnout podporu takového opatření do návrhu Operačních programů strukturálních fondů pro příští programové období 2007-2013.

Hospodářská soutěž

Činnost platformy musí být posouzena ÚOHS, neboť může být hodnocena jako spolupráce mezi konkurenty a obchodními partnery, kterou reguluje čl. 81 Smlouvy o ES a zároveň ust. § 3 zákona č. 143/2001 Sb. O ochraně hospodářské soutěže a navazující blokové výjimky pro druhy dohod o výzkumu a vývoji uvedené ve vyhlášce úřadu č. 199/2001 Sb.

Příloha č.1²⁰

Návrh na ustavení národní platformy pro udržitelnou chemii NTP SusChem (národní technologická platforma pro udržitelnou chemii)

Koordinátor: Ing. Ladislav Novák, ředitel SCHP ČR

Sekretariát: Mgr. Irena Vodičková

Potenciální členové:

na počátku max. 20-30 členů z řad členů SCHP ČR – zástupci univerzitní sféry, výzkumných ústavů, významných společností

Struktura platformy:

1. HLG – tvořená nejvýznamnějšími členy **SCHP ČR** = výkonný výbor (7 velkých firem, 1 VŠ) – **AGROFERT HOLDING a.s.**; **PKN – UNIPETROL a.s.**; **Spolek pro chemickou a hutní výrobu a .s.**; **BorsodChem MCHZ, s.r.o.**; **RSM CHEMACRYL a.s.**; **Fosfa a.s.**; **Zentiva a.s., VŠCHT)**
 2. Odborné skupiny
 - Petrochemie;
 - Biotechnologie.
 3. Horizontální témata (pro členy SCHP ČR významnější, neohrožují konkurenci mezi firmami)
 - Nakládání s odpady;
 - Snižování energetické náročnosti;
 - Snižování spotřeby vstupních surovin;
 - Snižování spotřeby vody a zvyšování její kvality;
 - Snižování exhalací;
 - Podpora VaV – podpora výzkumu na základě priorit evropské TP a českých možností.
- Koordinační role: SCHP ČR
- Návaznost na evropskou TP pro udržitelnou chemii (SusChem)

Cíle platformy:

1. Tvorba dlouhodobé vize a směru výzkumných záměrů ve vzájemné koordinaci s evropským chemickým průmyslem (Cefic);
2. Aktivní účast v evropských technologických platformách (ETP);
3. Začlenění expertů do pracovních skupin ETP SusChem;
4. Účast na projektech 6. a 7. RP;
5. Příprava Národního rámcového programu pro NTP v ČR – potřeby chemického průmyslu v ČR – spolupráce a vyjednávání se státními orgány ČR;
6. Podpora inovací – podpora výzkumné činnosti výzkumných ústavů v oblasti nových technologií a materiálů podle směrů navrhovaných ETP SusChem (tzv. SRA – Strategic Research Area) a národní politiky v oblasti výzkumu;
7. Podíl na přípravě programů Strukturálních fondů v ČR

²⁰ Vypracováno SCHP ČR, 26.8.2005

- možnost investic do VaV a podpory inovací;
- možnost vybavení výzkumných institucí z pohledu výzkumu nových technologií (zatím reálně neexistuje, přitom např. vybavení pro výzkum v oblasti nanotechnologií je finančně mimořádně náročné).

Předpokládané aktivity k dosažení cílů:

Konference, workshopy, jednání pracovních skupin, konzultace s evropským (Cefic) a evropskými národními svazy chemického průmyslu, pracovní jednání v odborných skupinách a výkonném výboru, popularizační a propagační akce.

Pozn.: koordinace s ostatními českými TP.

Očekávaná forma veřejné podpory platformy při zakládání:

Státní dotace na podporu vzniku platformy formou podání žádosti o dotaci na projekt v rámci vyčleněného programu - pro přípravné práce pro vznik NTP SusChem dotace ve výši 100 % uznatelných nákladů, později snižování výše dotace – na základě principu PPP, podpora ve firmách.

Očekávaná forma veřejné podpory při chodu platformy:

1. Vyčlenění prostředků na základě zpracovaného a předloženého projektu, jehož cílem je založení výše uvedené platformy, náklady se pro první fázi – přípravné práce pro vznik NTP SusChem - odhadují ve výši cca 2 mil. Kč, forma dotace: státní podpora ve výši 100 %
2. Podpora druhé fáze – definice priorit, praktické využití, informační kampaně – s podporou státního programu
forma dotace: státní podpora ve výši 100 %
3. Podpora dalších fází – samotný výzkum a vývoj, podpora inovací – částečná podpora formou státních programů – na podporu investic do vybavení výzkumných a inovačních institucí, částečně ze zdrojů firem
forma dotace: státní podpora + princip PPP, poměr 50 : 50

Další poznámky:

Chemie je významným průmyslovým odvětvím českého hospodářství, její podíl na českém hospodářství se zvyšuje, např. podíl na vývozu činil za r. 2004 11,6 %, podíl na přidané hodnotě 11,2 %, podíl na hospodářském výsledku 12,0 %.

Chemický výzkum je náročný po všech stránkách – i finanční, je základem pro výzkum nanotechnologií – technologicky a finančně náročné odvětví, na něž navazují další újeji specifikované chemické a jiné vědní obory.

Příloha č.2²¹

Návrh na ustavení národní platformy pro potraviny

Koordinátor: Potravinářská komora ČR, Počernická 96/272, 108 03 Praha 10 – Malešice

Potravinářská komora ČR (PK ČR) je sdružením právnických osob, které reprezentuje na základě zákona č.110/97 o potravinách zájmy podnikatelů z oboru výroby potravin a zpracování zemědělské produkce vůči orgánům státní správy a orgánům a organizacím Evropské unie. Podnikatelské subjekty mohou být zastoupeny přímo nebo prostřednictvím profesních svazů. PK ČR zajišťuje pro veškeré subjekty z výše uvedené oblasti informace a služby týkající se zejména ale ne výlučně potravinové legislativy, obchodní a průmyslové politiky, životního prostředí a problematiky společného trhu.

K servisu poskytovanému PK ČR patří zejména:

- poradenství pro státní instituce a podpora pro společnosti týkající se implementace *acquis communautaire*;
- informační servis na stránkách www.foodnet.cz ;
- pomoc tuzemským výrobcům při řešení praktických problémů jako je značení potravin, bezpečnost potravin, hygiena, kódy správné výrobní a hygienické praxe, IPPC, HACCP, ISO;
- iniciace a spolupráce při přípravě národních a EU grantů, projektů a programů, aktivní pomoc při přípravě žádostí firem;
- sektorové analýzy potravinářského průmyslu, definice investičních potřeb pro potravinářský průmysl, benchmarking.

PK ČR je od 1.5.2004 řádným členem CIAA (Konfederace potravinářského a nápojového průmyslu EU 15) v Bruselu a udržuje kontakty s partnerskými potravinářskými federacemi v zemích EU 15 i nových členských zemích a začíná si vytvářet kontakty na stávající kandidátské země. Její zástupci se začali, kromě práce základních orgánů a výborů, pravidelně podílet i na práci odborných pracovních skupin.

Na základě uzavřených rámcových smluv je partnerem ministerstva zemědělství, zdravotnictví, životního prostředí a průmyslu a obchodu, je zastoupena v národním monitorovacím výboru pro OP Zemědělství a OP Průmysl a podnikání, rovněž je zastoupena v České radě pro jakost a Radě pro rozvoj podnikatelského prostředí a v Koordinační skupině pro bezpečnost potravin a radě dalších specializovaných útvarů.

Potenciální členové:

Účastníci zainteresovaní na výrobě potravin podél celého potravinového řetězce, kteří představují rozhodující články a současně rozhodující části těchto článků s důrazem na účast subjektů z kategorie malých a středních podniků. S ohledem na komplexnost potravinového řetězce a vzájemné interakce mezi jednotlivými články jsou za účastníky platformy navrženi následující zástupci:

²¹ Vypracováno PK ČR, 3.10.2005

Zástupce		Počet
Základní výzkum		6
Aplikovaný výzkum		10
University		12
Státní správa, volené orgány		10
Kontrolní orgány		10
Prvovýroba	Chemie, hnojiva	2
	Osiva, plemenitba	2
	Skladování	4
	Technologie, služby	2
	Profesní organizace	2
	Producenti	2
Zpracovatelé	Suroviny, přípravky	4
	Technologie, procesy	4
	Obaly	4
	Odpady, životní prostředí	4
	Certifikace	2
	Profesní organizace	10
	Výrobci (malí a střední)	20
	Výrobci (velcí)	10
Distributoři		2
Obchod	Maloobchod	2
	Obchodní řetězce	6
	Profesní organizace	2
Kontrolní orgány		6
Spotřebitelské organizace		4
Ostatní (PR, propagace, marketing, média, nadace, apod.)		10
Celkem		152

Struktura platformy:

Platforma obsahově řízena vědeckým výborem složeným ze zástupců vědeckých a výzkumných ústavů a universit, průmyslu a dalších organizací podél potravinového řetězce.

Základním článkem budou pracovní skupiny vedené odborníky pro danou oblast a ustavené pro koordinaci jednotlivých priorit, s přímým napojením na příslušné zainteresované strany.

Administrativní řízení a organizaci zajišťuje koordinátor platformy, který za tímto účelem ustaví funkci koordinátora.

Cíle platformy:

Efektivní integrace strategicky zaměřeného, mezinárodně provázaného a sladěného výzkumu v oblasti výživy, potravin a trhu a řízení potravinového řetězce zajistí inovativní, nové a zlepšené výrobky pro národní, regionální a světové trhy v souladu s potřebami a očekáváním spotřebitelů. Tyto výrobky, spolu s doporučenými změnami ve výživě a životním stylu, budou má mít pozitivní dopad na zdraví obyvatelstva a celkovou kvalitu života (prodloužení věku). Takovým způsobem zaměřené aktivity podpoří úspěšný a konkurenceschopný evropský agro-potravinářský průmysl v dosažení vedoucí pozice ve světovém postavení, založené na bázi ekonomického růstu, transferu technologií, udržitelné výrobě potravin a důvěře spotřebitele.

Evropský agro-potravinářský průmysl je největším zpracovatelským sektorem v Evropě, jehož obrat dosáhl v roce 2004 výše 810 miliard euro, zpracoval více než 70% zemědělské produkce vyprodukované evropskými farmáři a zaměstnával přes 4 miliony pracovníků, převážnou část z nich v sektoru malých a středních podniků (SMEs). Evropský agro-potravinářský průmysl je světovým leaderem v exportu, vytváří významnou přidanou hodnotu a poskytuje možnosti růstu v nových členských zemích, rozvoji regionálních ekonomik a využívání kulturní rozmanitosti a tradic a je proto jedním z klíčových prvků pro další ekonomický růst v Evropě.

Ve společnosti roste povědomí o možnostech zlepšit kvalitu života cestou zdravé výživy a příspěvku který udržitelná produkce přináší ke zlepšení celkového prostředí.

Předpokládané aktivity:

Plenární zasedání, které se uskuteční cca 2x ročně a které diskutuje a schvaluje základní dokumenty jako jsou vize, cíle, priority a výstupy vůči vrcholovým českým a evropským orgánům.

Zasedání vědeckého výboru cca 4x ročně s cílem rozpracování priorit a dalších dokumentů přijatých plenárním zasedáním, komunikace s vědeckou komunitou a státní správou, komunikace s evropskými strukturami na úrovni CIAA a ETP. Odpovědnost je rovněž za koordinace práce a podporu činnosti pracovních skupin a spolupráce s koordinátorem platformy.

Zasedání pracovních skupin se děje dle potřeby a je koordinováno vedoucími skupin. Přímou se podílejí na řešení přijatých priorit a koordinaci aktivit mezi jednotlivými řešiteli vědeckých projektů, podílejí se na koordinaci a přípravě projektů v rámci národních a evropských programů a jejich propagaci mezi podnikatelskými subjekty.

Očekávaná forma veřejné podpory platformy při zakládání:

Politická a společenská podpora ze strany státní správy formou účasti příslušných představitelů na ustavujících jednáních a spolupráce s TP při tvorbě strategických

dokumentů v relevantních oblastech, začlenění zástupců TP do příslušných výborů, komisí a pracovních skupin.

Očekávaná forma veřejné podpory při chodu platformy:

Podpora formou specifických, nově navržených podpůrných programů nebo možností získávání podpory z existujících podpůrných schémat.

Předpokládané náklady na koordinátora, administrativní podporu, organizaci zasedání, přípravu dokumentů a propagaci TP jsou na úrovni cca 3 miliony korun ročně (nezahrnuje finanční podporu vlastních výzkumných projektů a realizace jejich výstupů).

Příloha č.3

D O H O D A²² týkající se ustanovení **Polské technologické platformy „Trvale udržitelná chemie“**

uzavřená dne 10.ledna 2005 ve Varšavě mezi :

1.Polskou komorou chemického průmyslu, 00-043 Varšava, ul.Czackiego 15/17,zastoupená panem Wojciechem Lubiewa – Wielezyńskim,předsedou představenstva,

2.Polský ropný koncern ORLEN a.s.,09-411 Płock, ul. Chemików 7, zastoupený na základě plné moci panem Wojciechem Gurgaczem, zástupcem ředitele pro otázky rozvoje produkce,

3. ANWIL a.s., 87-810, Włocławek, ul. Toruńska 222, zastoupen na základě plné moci panem Stanislavem Durajem, hlavním inženýrem rozvoje,

4.Chemická firma DWORY a.s., 32-600 Oświęcim, ul. Chemików 1, zastoupená na základě plné moci panem Andrzejem Cebulskim, hlavním inženýrem pro otázky rozvoje,

5. Chemické závody ZACHEM a.s., 85-825 Bydgoszcz, ul. Wojska Polskiego 65, zastoupené na základě plné moci panem Lechem Ruczyńskim, vedoucím ústřední výzkumné laboratoře,

6. Závody na výrobu dusíku v Tarnowie –Mościcach a.s., 33-101 Tarnów, ul. E.Kwiatkowskiego 8, zastoupené panem Franciszkiem Bernatem, členem představenstva pro otázky produkce, techniky a rozvoje,

7. Chemické závody ORGANIKA-SARZYNA a.s., 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Chemików 1, zastoupené na základě plné moci paní Halinou Ślebockou, vedoucí oddělení strategického rozvoje,

8. Institut průmyslové chemie, Varšava, ul. Rydygiera 8, zastoupený panem Jackiem Kiejeńskim, generálním ředitelem,

9. Institut základních problémů techniky Polské akademie věd, Celostátní kontaktní středisko výzkumných programů EU (KPK), 00-049 Varšava, ul. Świętokrzyska 21, zastoupený na základě plné moci panem Andrzejem Siemaszko, ředitelem,

10.Centrum pokročilých chemických technologií Poznań, koordinátor – Univerzita Adama Mickiewicza, 61-712 Poznań, ul. Grunwaldzka 6, zastoupené panem prof. Bogdanem Martińcem, koordinátorem.

V další části Dohody všechny výše uvedené osoby a subjekty souhrnně budou nazývány „Stranami“ a jednotlivě „Stranou“.

²² needitovaný volný překlad polského originálu, A.Kejdana

Preambule

Vycházejíc vstříc vědecko-technickým výzvám nastíněným v Lisabonské strategii a přijímajíc iniciativu EU výstavby Evropských technologických platform sloužících dosažení významných efektů hospodářského růstu prostřednictvím iniciování a zavádění inovačních činností do praxe v partnerství veřejně-soukromém Strany přistupují na základě této dohody k vytvoření Polské technologické platformy stále udržitelné chemie. Účelem této dohody je stanovení podmínek spolupráce mezi Stranami.

Tímto Strany rozhodly o následujícím :

§ 1

Strany zakládají Polskou technologickou platformu stále udržitelné chemie dále nazývanou PPTZC v souladu s iniciativou o níž je řeč v dokumentech Rady Evropy z jara roku 2003 týkající se vytvoření technologických platform. PPTZC je založena na dobu neurčitou.

§ 2

1. PPTZC se bude skládat z iniciativní skupiny a zbývajících členů. Iniciativní skupina PPTZC se skládá :
 - Polská komora chemického průmyslu, 00-043 Varšava, ul. Czackiego 15/17
 - Polský ropný koncern ORLEN a.s., 09-411 Płock, ul. Chemików 7,
 - ANWIL a.s., 87-810 Włocławek, ul. Toruńska 222
 - Chemická Firma DWORY a.s., 32-600 Oświęcim, ul. Chemików 1
 - Chemické závody ZACHEM a.s., 85-825 Bydgoszcz, ul. Wojska Polskiego 65
 - Závody na výrobu dusíku w Tarnowie Mościcach a.s., 33-101 Tarnów, ul. E.Kwiatkowskiego 8
 - Chemické závody ORGANIKA-SARZYNA a.s., 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Chemików 1
 - Institut průmyslové chemie, 01-793 Varšava, ul. Rydygiera 8
 - Institut základních problémů techniky Polské akademie věd, Celostátní kontaktní středisko výzkumných programů EU (KPK), 00-049 Varšava, ul. Świętokrzyska 21
 - Centrum pokročilých chemických technologií, 60-780 Poznań, ul. Grunwaldzka 6
2. Úkolem Polské technologické platformy stále udržitelné chemie je podpora aktivit a iniciativ organizací působících ve prospěch rozvoje chemického průmyslu v Polsku a také s tímto spojených technologických a vědecko-výzkumných prací.

§ 3

Polská technologická platforma má otevřený charakter. Do platformy mohou vstoupit noví členové pod podmínkou podepsání Dohody a projevení souhlasu předchozích členů dohody.

Rozhodnutí ve věci přijetí nového člena je přijímáno na schůzi platformy formou hlasování. Každý člen disponuje jedním hlasem. Rozhodnutí musí být přijato většinou hlasů za přítomnosti všech PPTZC. V případě nepřítomnosti kteréhokoliv z členů je tento zavázán předat koordinátorovi svůj hlas písemně ve lhůtě 10 dnů od termínu schůze.

§ 4

Každá ze zúčastněných Stran má právo vypovědět Dohodu prostřednictvím předání písemné rezignace s měsíčním předstihem do sekretariátu platformy a také vypořádat eventuální předchozí finanční závazky, pokud takové byly. Vypovězení Dohody jednou ze Stran nezpůsobuje neplatnost Dohody a nemá vliv na platnost Dohody ve vztahu k jiným Stranám.

§ 5

Úkolem iniciativní skupiny je zpracování struktury PPTZC, stanovení jejího složení a právní formy a také vypracování plánu činnosti. Strany deklarují, že vynaloží úsilí pro realizaci úkolů stanovených v tomto paragrafu do 15. ledna 2005.

§ 6

Schůze PPTZC budou svolávané minimálně jednou za čtvrt roku. Členové PPTZC budou informováni koordinátorem o místě, termínu a pořádku schůze 14 dní před termínem schůze. Informace budou předávány elektronickou cestou osobě určené v souladu se zápisem § 12 této Dohody.

§ 7

Základní cíle PPTZC jsou :

1. Zapojení se do realizace hlavních činností Evropské technologické platformy stále udržitelné chemie:
 - zpracování vize rozvoje sektoru,
 - výstavba strategie pro rozvoj moderních chemických technologií,
 - spolupráce ve vytváření politiky a právních předpisů sloužících k povzbuzení inovačních aktivit,
 - vypracování programu strategického výzkumu,
 - iniciování a provádění vědecko-technických výzkumů,
2. Zvyšování konkurenceschopnosti polského hospodářství v oblasti chemického průmyslu.
3. Vytváření mostu mezi vědou a průmyslem v oblasti chemie pomocí iniciování a provádění vědecko-technických výzkumů a také komercializací vědeckých řešení.
4. Propagace inovačních aktivit a vědecko-technického rozvoje v chemickém průmyslu.

§ 8

Prioritní oblasti činnosti PPTZC zahrnují :

1. Práce spojené s oblastmi výzkumů stanovených v dokumentu zpracovaném European Technology Platform for Sustainable Chemistry : „ The vision for 2020 and beyond“, a tedy :
 - průmyslové technologické procesy
 - nové materiály a chemikálie
 - nová procesní a inženýrská řešení (mezi jiným intenzifikace jednotkových procesů)
2. Horizontální záležitosti zahrnující takové otázky jako :

- osvěta a vzdělávání kádrů, mise chemie
 - transfer technologie o znalostech
 - změna „image“ chemického průmyslu
 - přístup k rizikovému kapitálu (venture capital)
 - organizace výzkumů
 - práva duševního vlastnictví, atd.
3. Práce ve výše uvedených oblastech musí být považována za prioritu při rozdělování prostředků na výzkum jak z fondu EU, tak i na státní úrovni.

§ 9

Tato Dohoda je závazkem k vytvoření PPTZC a realizaci cílů platformy v souladu s předpoklady stanovenými v Dohodě. Samotná Dohoda jak i činnost kterékoliv ze Stran nevytváří a nemůže vytvářet finanční závazky pro zbývající Strany, které dříve k tomuto nedaly zvláštní písemný souhlas. Každá ze Stran nese plnou zodpovědnost za činnost kterou provádí, obzvláště za finanční závazky a nezatěžuje jimi zbývající Strany Dohody, pokud se jinak nerozhodne cestou zvláštní smlouvy.

§ 10

Funkci koordinátora práce a sekretariátu Polské technologické platformy stále udržitelné chemie bude plnit Polská komora chemického průmyslu se sídlem ve Varšavě, ul. Czackiego 15/17, zapsaná do KRS pod číslem 0000015704 v celostátním soudním rejstříku, reprezentovaná předsedou představenstva – Wojciechem Lubiewa-Wielerzyńskim.

§ 11

Název a logo každé ze Stran budou umístěné na každé společné nabídce v rámci této Dohody a individuálně na každé oficiální korespondenci týkající se projektového návrhu a/nebo prohlášení do tisku.

§ 12

Každá ze Stran v termínu 2 týdnů od data podepsání Dohody určí osobu, která bude zodpovídat za vzájemné kontakty, veškeré informace a jiné informace předávané v souvislosti s touto Dohodou, které budou předávané na adresy uvedené touto osobou. V případě organizačních změn každá ze Stran poinformuje druhou Stranu o nových kontaktních osobách.

§ 13

Tato Dohoda podléhá právu platnému v Polské republice. Veškeré spory vzniklé v důsledku nebo v souvislosti s touto Dohodou budou řešeny s konečnou platností arbitrážním soudem při Celostátní hospodářské komoře ve Varšavě v souladu se řádem soudu.

§ 14

Veškeré změny obsahu Dohody vyžadují dodržení písemné formy pod hrozbou neplatnosti

§ 15

Tato Dohoda byla připravena v 10 stejně znějících vyhotoveních po jednom pro každou ze Stran.

Dohoda podepsaná dne 10. ledna 2005-06-29
Wojciech Lubiewa – Wielerzyński, předseda představenstva
Polská komora chemického průmyslu

Wojciech Gurgacz, náměstek ředitele pro otázky rozvoje produkce,
Polský ropný koncern ORLEN a.s. .

Stanislav Duraj, Hlavní inženýr pro otázky rozvoje ANWIL a.s.

Andrzej Cebulski, Hlavní inženýr pro otázky rozvoje
Chemická firma DWORY a.s.

Lech Ruczynski, vedoucí laboratoře
Chemické závody ZACHEM a.s.

Franciszek Bernat, člen představenstva
Závody na výrobu dusíku v Tarnowie-Mościcach a.s.

Halina Ślebocka, vedoucí oddělení strategického rozvoje
Chemické závody ORGANIKA – SARZYNA a.s.

Jacek Kijeński, generální ředitel
Institut průmyslové chemie

Andrzej Siemaszko, ředitel IPPT PAN , KPK

Bohdan Marciniak, koordinátor .
Centrum pokročilých chemických technologií Poznań